

KURIER Wileński

ŚRODA, 10 LISTOPADA 1993 R.
Nr 218 (12242)

Posłowie obradują, matki głodują

członek komitetu spraw zagranicznych, frakcja Sajudisu: W zasadzie żadne z ministerstw (ani opieki społecznej, ochrony kraju, czy też department ds. narodowości) nie troszczy się o te rodziny, które doznały krzywd podczas służby ich dzieci w armii sowieckiej, w Afganistanie, czy Czarnobylu. Jako członek byłej delegacji negocjacyjnej z Rosją (jeszcze za czasów Rady Najwyższej) mogę powiedzieć, że problem ten miłośnym zgłosić jako pretensję dla Rosji, niestety, nie chciała mówić o tym. Sądzę, iż teraz sprawą wyrównania krzywdy musi zająć się sam prezydent. Jeśli delegacja do rozmów z Moskwą nie wywiązuje się ze swych zadań, to należy utworzyć specjalną grupę z przedstawicieli ministerstwa spraw zagranicznych, ochrony kraju. Sądzę, iż już teraz należy materialnie wesprzeć potrzebujące rodziny oraz domagać się kompensacji od Rosji za wyrządzone przez jej wojsko szkody dla Litwy.

Wszystkich matek, które utraciły synów, jest jednakowo. Zrozumiała jest rozpacz tych, których dzieci zginęły w czasie wojny. Wronie, niepodległości Litwy, niepodległości wsi telewizyjnej, na polskiej granicy w Międnikach, pociągami granicznymi w Międnikach, pociągami granicznymi w Międnikach, pociągami granicznymi w Międnikach, pociągami granicznymi w Międnikach.

Zdecydowały się więc na akcję protestacyjną przed gmachem Sejmu, gdzie rozpoczęły głodówkę. Kobiety, które przyjechały do Wilna w poszukiwaniu sprawiedliwości z różnych zakątków Litwy, zadomowiły się w dużym namiocie na Placu Niepodległości. Postawiały w rządy najdroższe wspomnienia — portrety swoich synów. O tym, iż odeszli z tego świata, świadczą czarne wstążki. Ze zdjęć spoglądają młodzi, najczęściej dwudziestoletni chłopcy: Aleksander Łaupa, Ričardas Griškaitis, Rimantas i Virginijus Stančiukasowie i wielu innych. Plakaty na namiocie głodujących matek apelują o zrozumienie do posłów, rządu, premiera: "Tylko dla Ojczyzny i matki wszystkie dzieci są równe" — głosi jedno z hasel. Kobiety zapowiadają, iż zanim w drodze ustawy nie zostaną zadowolone ich potrzeby, nie opuszczą placu przed Sejmem. Zbierają też podpisy jako dowód poparcia dla ich żądań. Widziałam, jak przechodnie składali podpisy. W chwili mojej obecności tam podpisywała się już dziesiąta setka osób. Niejedna matka zatrzymuje się przed namiotem, aby chociażby zyczyłnym słowem wyrazić zrozumienie, dodać otuchy w cierpieniu. Czy protest matki zostanie uwzględniony przez mężką w zasadzie zespół posłów?

W wtorkowym poranku dziennymi plenarnymi obrad Sejm nie znalazł takiego punktu, więc zasięgnęłam opinii na temat u poszczególnych posłów.

Kęstutis JASKELVIČIŪS, przewodniczący sejmowego komitetu budżetu i finansów, reprezentujący programową grupę DPPL: Żądania matek są zrozumiałe. Uważam, iż należy zafatwiczyć na poziomie rządowym.

Władimir JARMOLENKO,

Wizyta prezydenta RL w Chinach

PEKIN (Kor. spee ELTA K. Jankauskas). 9 listopada prezydent Republiki Litewskiej Algirdas Brazauskas kontynuował oficjalną wizytę w Chińskiej Republice Ludowej. W godzinach popołudniowych odbyło się spotkanie prezydenta Republiki Litewskiej A. Brazauskasa i premiera Chińskiej Republiki Ludowej Li Penga. Premier chiński powiedział, że wizyta ta przyczyni się do dalszego rozwoju stosunków obu państw, intensywniejszej ich współpracy. Mówiąc o rolnictwie, premier odnotował, że male gospodarstwa, drobne gospodarowanie nie mają perspektyw. A. Brazauskas powiedział o wzajemnych więziach, współpracy państw bałtyckich. We wtorek A. Brazauskas i towarzyszące mu osoby spotkali się z kierownikami komitetu systemu ekonomicznego Chin, byli w Operze Pekinjskiej.

We wtorek rano prezydent Litwy i towarzyszące mu osoby zwiedzili Wielki Mur Chiński, jeden z najbardziej imponujących zabytków, jakie stworzyła ludzkość. Długość jego przekracza 6700 kilometrów. Delegacja litewska odwiedziła również pekińską dzielnicę Fanczuan.

10 listopada prezydent udaje się do Chai-Kou w chińskiej prowincji Thai-Nan.

Wiele uwagi wycię prezydenta Brazauskasa poświęcają chińskie środki masowego przekazu. Na pierwszych kolumnach największych gazet wymieniane się Litwę, komentując się stosunki ChRL i Litwy, zamieszczają się zdjęcia A. Brazauskasa. Komentując spotkanie delegacji negocjacyjnych Litwy i Chin A. Brazauskas stwierdził, że rozpoczęta oficjalnie rozmowa niebawem przekształciła się w otwartą i szczerą wymianę poglądów na kwestie, stanowiące przedmiot zainteresowania obu krajów. Obydway prezydenci zaakcentowali, że Chiny i Litwa nie mają żadnych spornych kwestii, łączą je przyjacielskie więzi. W ciągu ostatnich dwóch lat, gdy Chiny uznały niepod-

ległą Litwę, stosunki między obu państwami układały się stabilnie.

Prezydent Chin Jiang Zemin stwierdził, że Chiny pragnęłyby widzieć Litwę jako państwo niezależne i kwitujące, stabilizujące sytuację w regionie bałtyckim i b. Związku Radzieckiego. Powiedział on, że chociaż znamy się jeszcze zbyt mało i obrót handlowy sięga zaledwie 12,2 mln dolarów, to jednak istnieją pozytywne perspektywy intensywniejszej współpracy. Oba państwa powinny stworzyć przesłanki prawne do współpracy, wymieniać informacje. Chiny będą popierały i zachęcały swoje firmy, które nawiązują stosunki z Litwą. Proponuje się handel zarówno za twardą walutę, jak i wymianę towarów, zakładanie wspólnych przedsiębiorstw. Prezydent Chin wyraził zainteresowanie, aby Litwa i Rosja jako kraje sąsiadnie utrzymywały dobre stosunki i stabilność w regionie. Chiny popierają dążenia Litwy do ugrunтовania niepodległości, dostrzegają pozytywne możliwości współpracy na arenie międzynarodowej. Obecnie Chiny i Litwa wiele uwagi poświęcają rozwojowi gospodarki, podnoszeniu poziomu życia.

A. Brazauskas interesował się wolnymi strzałami Chin, w których miasta rozwijają się i rosną jak na dróżdżach. Nie ma tu żadnych opłat celnych i to bardzo ożywia funkcjonujące tam wszystkie struktury. W trakcie negocjacji delegacje rozwały możliwości skierowania potoku towarów drogą lądową z jednego krańca kontynentu eurazjatyckiego na drugi. Wiele uwagi poświęcono problemom rolnictwa. Chińczycy starają się nie popierać migracji, nowe stanowiąca pracy tworzą w miejscowościach zamieszkałych przez rolników.

Podczas oficjalnej wizyty prezydenta RL A. Brazauskas w ChRL podpisano już wspólnie oświadczenie litewsko-chińskie, porozumienie w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji oraz umowę o współpracy kulturalnej.

Oświadczenie Ambasadora RP w Republice Litewskiej

Twierdzenie pana dr. Juozasa Le-bionki ("K.W.", dn. 5.11.1993 r., str. 6), iż społeczeństwo, Rząd i Prezydent Rzeczypospolitej "widzą w likwidacji przez brygady AK przeznaczenie cywilnych mieszkańców Litwy bohaterstwo" — jest oszczerstwem, przeciwko któremu stanowczo protestuję.

AK — była wojskiem podziemnego Państwa Polskiego, członkiem antyhitlerowskiej koalicji. Walczyła z hitlerowskimi Niemcami i ich sojusznikami i kolaborantami, a nie z ludnością cywilną. Bohaterstwo żołnierzy AK w tej walce zostało uznane światowo.

Krawka pacyfikacja wsi Dubinki — dokonana przez oddział Łupaszki — w odwet za zamordowanie przez policję litewską na usługach niemiec-

kich cywilnych mieszkańców majątku Gliniejski był aktem niesubordynacji i był czymś w działalności AK zupełnie wyjątkowym. Akt ten był potępiony zarówno przez dowództwo AK, jak i przez historię polską.

Pojedynczy, sprovokowany eksces jednego oddziału, nie może przesłonić niewskwestionowanego bohaterstwa i poświęcenia kilkuset tysięcy żołnierzy AK, największej podziemnej armii świata w II wojnie światowej.

Bohaterstwa i poświęcenia, za które żołnierzy AK okazują szacunek i Prezydent, i Rząd, i społeczeństwo polskie.

Jan WIDACKI,
Ambasador

PORANNE POSIEDZENIE PLENARNE 9 LISTOPADA

Wicepremier J. Bernatoniś do...
projekt ustawy...
projekt ustawy...
projekt ustawy...
projekt ustawy...

Wiceminister gospodarki V. ...
projekt ustawy...
projekt ustawy...
projekt ustawy...
projekt ustawy...

Minister sprawiedliwości ...
projekt ustawy...
projekt ustawy...
projekt ustawy...
projekt ustawy...

Minister sprawiedliwości ...
projekt ustawy...
projekt ustawy...
projekt ustawy...
projekt ustawy...

Uchwalono ustawę Republiki Litewskiej „O zmianie i uzupełnieniu niektórych ustaw Republiki Litewskiej, regulujących działalność przedsiębiorstw”.

Posel A. Bajoras zgłosił do trzeciego czytania i głosowania projekt ustawy Republiki Litewskiej o terytoriach chronionych. Przejmto poszczególne artykuły.

Posel P. Vitkevičius zgłosił projekt zarysu reformy systemu prawnego.

Minister finansów E. Vilkelis przedstawił do drugiego czytania projekt ustawy Republiki Litewskiej o opłacie rynkowej. Po drugim czytaniu projekt ustawy został zaakceptowany.

Posel V. Petkevičius wniósł projekt ustawy Republiki Litewskiej „O zmianie tymczasowej ustawy Republiki Litewskiej o dowództwie wojskowym”.

Omówiono i zatwierdzono porządek dziennej posiedzeń plenarnych 11 listopada.

Wydział analizy Informacji
Sejmu RL

Prenumerata wydań litewskich

Od dzisiaj, 10 listopada we wszystkich urzędach pocztowych kraju rozpoczyna się prenumerata gazet w Litwie na pierwsze półrocze roku przyszłego. Potrwa ona miesiąc, do 10 grudnia. W pierwszym numerze 1994 r. nie ulegają zmianie taryfy usług pocztowych; pozostają one takie same, jak w czwartym numerze br. Straty, jakie poniosą łącznościowcy, będą pokryte z budżetu państwa. Prenumeratorem oferuje się ponad 100 tytułów gazet i przeszło 80 tytułów czasopism.

Z POLSKI

Sejmowe expose premiera

W poniedziałek prezes Rady Ministrów Waldemar Pawlak w Sejmie przedstawił expose dotyczące programu działania rządu z wnioskiem o udzielenie wotum zaufania.

Historia Polski nie zaczęła się 4 lata, ani 50 lat temu — brzmiało pierwsze zdanie expose. Premier zapewnił, że rząd zrobi wszystko, by nie zniszczyć niczego, co jest naszym wspólnym dorobkiem. Strategicznym celem rządu jest rozwój kraju w wymiarze kulturowym, cywilizacyjnym i gospodarczym. Premier oświadczył, że Polsce potrzebne są głębokie reformy, ale muszą być robione z ludźmi i dla ludzi.

Pierwsza zmiana, jaką wprowadzi nowy rząd, będzie zmiana metod i sposobów działania — zapowiedział w wygłoszonym 8 bm. expose premier Waldemar Pawlak. Chodzi o to, by władza traktowała Polaków po partnersku, mówiła prawdę i wyciągała z niej wnioski.

Podejście rządu będzie pragmatyczne: porządkowanie państwa i gospodarki, umacnianie niezaleźności Polski.

„Rząd nie zamierza się ścigać w reformatorskich pomysłach. Chcemy spokojnie realizować korzystne dla społeczeństwa reformy” — mówił Pawlak. Rząd zamierza inwestować w ochronę zdrowia, oświatę, naukę i opiekę społeczną; wydatki na te cele będą traktowane nie jako obciążenia budżetu, ale jako „inwestycje w nas samych”.

Wówczas, zdaniem Pawlaka, sukces państwa będzie zależał od indywidualnych wyborów, a dobro jednostki będzie postrzegane w harmonii z dobrem państwa.

Premier zapowiedział wspieranie transformacji społecznej i gospodarczej w oparciu o nowoczesny system finansowania badań naukowych, zwłaszcza tych, które zwiększają konkurencyjność polskiej gospodarki i sprzyjają tworzeniu nowych miejsc pracy.

Składając za zakończeniu poniedziałkowego expose w Sejmie wniosek o wotum zaufania, premier Waldemar Pawlak powtórzył słowa przysięgi złożonej przed prezydentem, że „dobro Ojczyzny i pomyślność obywateli będą dla rządu najwyższym nakazem”.

Premier oświadczył, że rząd będzie pracował tak, aby poprawić sytuację będącą w każdym polskim domu.

Przypomniał, że demokracja oznacza nie tylko wolę większości, ale i poszanowanie praw i zdania mniejszości. Potrzebna jest zatem współpraca wszystkich środowisk z poszanowaniem zasad równowagi, tak, aby nawet najsłabszy nie czuł się pokrzywdzony, a najsilniejszy nie był przekonany o bezkarności.

Premier zwrócił uwagę, że historia dała nam rzadki przykład — kilka lat spokoju. Kiedy inni zająć się sobą, my mamy czas, aby stanąć na nogi. Jeśli tego „oczka historii” nie wykorzystamy, możemy mieć pretensje tylko sami do siebie — powiedział.

Wałęsa: atrakcyjne expose — realizacja będzie trudniejsza

Prezydent Lech Wałęsa powiedział w poniedziałek podczas spotkania z dziennikarzami w sejmie, że expose premiera Waldemara Pawlaka było „atrakcyjne, natomiast jego realizacja będzie trudniejsza”.

Prezydent nie chciał komentować bardziej szczegółowo expose mówiąc, że „było długie, ambitne, a życie dopisze jego realizację”. „Nie mogę więcej powiedzieć — dajmy premierowi popracować” — mówił Wałęsa, dodając, że jego oklaski po zakończeniu expose Pawlaka były najdłuższe.

Na pytanie, czy zaskoczyły go jakieś elementy w wystąpieniu premiera, Wałęsa odpowiedział, że „jako praktyk rzadko daje się zaskoczyć”. „Mówiłem o trudnościach, jakie premier napotka” — wyjaśniał prezydent swą wcześniejszą wypowiedź, że premier Pawlak „nie jest na to okazję”. „Życie to wykaże — może pomyśle się pierwszy raz” — powiedział.

Poproszony o ocenę składu nowego rządu, prezydent powiedział: „Jest to autorski skład Pawlaka — z oceną podekcamy na jego pracę”. Zdaniem prezydenta jego współpraca z premierem jest dobra, a może być jeszcze lepsza i — jak zapewnił — „o to wszyscy się postaramy”. Wałęsa dodał, że zna stosunek premiera do członkostwa Polski w NATO i w tej sprawie „jest spokojny”.

Pytany, czy będzie wspomagał proces jednoczenia prawnicy, prezydent odpowiedział: „nie mam wyboru, jestem człowiekiem równowagi, będę słuchał głosu „ludu prawnego” i przenosił go na forum ustrojowe”.

Komisja Łączności z Polakami: tak dla min. Olechowskiego

Sejmowa Komisja Łączności z Polakami za Granicą na wtorkowym posiedzeniu pozytywnie zaopiniował Andrzeja Olechowskiego na stanowisko ministra spraw zagranicznych, przy 2 głosach wstrzymujących się i 1 przeciw. Przeciw głosował przewodniczący komisji Leszek Moczulski.

Olechowski powiedział, że działania wobec Polonii powinny być postrzegane przede wszystkim w kategoriach zobowiązań państwa, a polityka wobec Polaków za granicą powinna być długofalowa i niekonfliktualna. Jego zdaniem Polonia za wschodnią granicą bardziej potrzebuje opieki, dlatego widzi konieczność jak najszybszego otwarcia tam nowych placówek dyplomatycznych. Jego zdaniem sprawami Polonii powinien zajmować się specjalny urzędnik państwowy, który koordynowałby działania poszczególnych resortów i instytucji. Przypisał, że jako „świeży minister” nie potrafi udzielić odpowiedzi na niektóre z pytań szczegółowych.

Olechowski powiedział też, iż nie zamierza wprowadzać poważnych zmian kadrowych w ministerstwie, będzie natomiast popierał aparytę tego urzędu.

Okno na świat

Z DONIEŚIEM PAP, ELTA

Jordania

Wyборы: sukces umiarkowanych

Ugrupowania umiarkowane zdobyły w poniedziałkowych wyborach w Jordanii trzy czwarte miejsc w 80-osobowej izbie niższej parlamentu. Według niepełnych jeszcze wyników, Front Dzielnych Islamskiego zapewnił sobie 16 miejsc. Dwa mandaty zdobyli islamisti niezależni.

Były to pierwsze od 1956 roku wybory parlamentarne w Jordanii z udziałem wszystkich zarejestrowanych partii, które wystawiły w sumie 534 kandydatów.

Do zadań parlamentu będzie należeć m.in. ratyfikowanie spodziewanego porozumienia pokojowego, zawartego przez króla Husajna z Izraelem. Jakkolwiek parlament jordański może stanowić prawa, władzą nadzorną jest król. Król mianuje także 40-osobową izbę wyższą.

Rosja

Projekt konstytucji opublikowany

Nowa rosyjska konstytucja ustanowiła rząd prezydencki w Rosji — twierdzi AFP, komentując projekt nowej ustawy zasadniczej opublikowanej we wtorek przez agencje TASS.

Choć nowa konstytucja jest zbiorem demokratycznych praw i swobód obywatelskich, jest ona konstytucją dla prezydenta, dla prezydenta Jelcyna za przyczynności — pisze workowa „Niezawisimaja Gazeta”.

Zdaniem AFP, zdobycie parlamentu 4 października, które pozwoliło kres realizacji między prezydentem a deputowanymi ze starego komunistycznego parlamentu, umożliwiło Jelcynowi wprowadzenie długo zapowiadanej nowej konstytucji, która zastąpi uchwaloną w 1978 r. konstytucję breżniewowską. W ostatniej chwili prezydent wniósł kilka poprawek do tekstu, któremu ostatni szlif nadał powołany przez niego wcześniej zespół specja-

listów w dziedzinie prawa konstytucyjnego. Z dokumentem zapoznawali się też komisja wyborcza przygotowująca wybory parlamentarne 12 grudnia.

Nowa konstytucja w zasadniczy sposób umacnia władzę prezydenta i daje mu szereg prerogatyw w stosunku do dwuzbiłowego parlamentu. M.in. gwarantuje mu niemal nieograniczone możliwości rozwiązyania parlamentu, podczas gdy jego pozycja będzie chroniona przez skomplikowany system obronowy. W aneksie do konstytucji proponuje się, by deputowani wybrani 12 grudnia pełnili swe obowiązki jedynie dwa, a nie cztery lata.

Mocno okrojona została „suwerenność” republik i regionów tworzących Federację Rosyjską, konstytucja m.in. nie przewiduje możliwości ich odłączenia się od federacji oraz utrzymania kontrolę centrum nad ich bogactwami naturalnymi.

USA

„Inna polityka zagraniczna” Clintona

Październikowe niepowodzenia administracji USA w Somalii i na Haiti zmniejszyły poparcie dla polityki zagranicznej Clintona wśród Amerykanów z 50 procent we wrześniu do 33 procent w końcu października. Częściowo z tego samego powodu wskazań osób uważających, że Ameryka podąża w złym kierunku — najgorzej dla polityki kierownictwa prezydenta — wzrósł o tym samym czasie z 49 proc. do 54 procent.

Jednak przedstawiciele Białego Domu są, że wahałoby się przemyśleć się wrócić ku znakowi plus i liczą przy tym na dobroczynne efekty tego, co ogłosił „U.S. News and World Report” nazwał niedawno „Inną polityką zagraniczną prezydenta Clinton” — jego działań wspierających biznes amerykański na rynkach światowych.

Zamieszanie wokół gwałt w Mogadyszu i na Haiti nie pozwalało dostrzec, że Clinton przesunął środek ciężkości swej polityki zagranicznej w sferę globalnej współzależności gospodarczej z Azją, Europą i resztą świata — i właśnie w tej sferze spodziewa się zdobyć najwięcej zwolenników.

Sekretarz stanu Warren Christopher nie wymieniał Somalii, Haiti ani Bośni wśród priorytetów amerykańskiej polityki zagranicznej, gdy przedstawiał je w szerszym tygodniu w Senacie USA. Nawigując do zalewu relacji z Mogadyszu i Port-au-Prince w amerykańskich dziennikach telewizyjnych powiedział, że obraz TV nie mogą być „gwiazdą przewodnią” administracji i w dwóch kolejnych wystąpieniach w Kongresie skupił się na sprawach związanych z umacnianiem amerykańskich interesów gospodarczych za granicą.

W sferze „czystej” polityki zagranicznej Clinton i jego współpracownicy wciąż nie mogą znaleźć złotego środka między realpolitik, która nakazuje pozostawienie Haiti, Somalii i Bośni ich własnym losowi, a posłaniem demokracystycznym i humanitaryzmem, które wpisną br. kazalo im myśleć o interwencji w Bośni i o zwiększeniu udziału USA w misjach pokojowych ONZ. Realpolitik wydaje się im niemożliwa i cyniczna, ale szczerzenie demokracji i pomoc humanitarna doprowadziły do krwawej wpadki w Mogadyszu, białamuz w Port-au-Prince i kłopotliwego dla prestiżu USA impasu w Bośni.

Anthony Lake, doradca Clintonu do spraw bezpieczeństwa narodowego, zapytany przez Thomasa Friedemana z „New York Times”, jakie określenie najtrafniej charakteryzuje politykę zagraniczną prezydenta, odparł że jest ona „pragmatycznie nieowolnowska”. Pragmatycznie orędownice demokracji

Odwrótnie, porażka NAFTY w Kongresie naraziła USA na zarzut lekceważenia interesów Ameryki Łacińskiej, osłabiła wiarygodność Clintonu w rozmowach w Seattle i pozycję przetargową USA w rokowańach GATT w Genewie. Wspólnota Europejska może wówczas nie być gotowa do ustępstw, niepopularnych wśród wyborców, wiedzając, że Kongres USA może odrzucić porozumienie GATT tak samo jak odrzucił NAFTĘ.

W swoim najnowszym numerze „Newsweek” pisze, że „NAFTA na podobieństwo chleba i wina w komunii świętej przeobraziła się w symbol rzeczy znacznie większych od siebie”.

Z tego samego powodu dla Clintonu stawka w grze o NAFTĘ jest znacznie większa niż dla partnerów USA. Równocześnie widać, że w rozrywie o porozumienie GATT, prowadzone przez Waszyngton głównie z Europą Zachodnią — jako najzręczniejszą przeciwniczką liberalizacji handlu produktami rolnymi — USA mogą mieć większą swobodę manewru, gdyż NAFTA i konferencja w Seattle mogą otworzyć drogę do rozszerzenia współpracy gospodarczej Stanów Zjednoczonych, Ameryką Łacińską i Dalekim Wschodem.

„Te dwa regiony rozwijają się dziś znacznie dynamicznie niż inne części świata i nie dziwnie, że kierują na siebie uwagę Waszyngtonu. Daleki Wschód importuje więcej towarów amerykańskich niż Europa Zachodnia, a Ameryka Łacińska może wyprzedzić pod tym względem Wspólnotę Europejską przed końcem dziesięciolecia. Od 1990 roku eksport USA do Ameryki Łacińskiej zwiększa się o 16 procent rocznie, przeszło cztery razy szybciej niż do krajów przemysłowych.”

Prezydent Clinton od kilku miesięcy powtarza przy różnych okazjach, że gospodarka amerykańska nie może się rozwijać jeśli nie zapewni sobie zwiększonych rynków zbytu. Jeżeli uda mu się doprowadzić do ratyfikacji NAFTY, a w Seattle uzyskać lepsze wejście na rynek Chin i innych tytanów i smoków dalekowschodnich, biznes amerykański będzie miał powody do zadowolenia, a gospodarka USA, która osiągnęła tempo wzrostu rzędu 3 procent, będzie mogła je utrzymać i nawet zwiększyć z roku przymyśli na wykładając się na Europę. Clinton ma nadzieję, że Amerykanie zaczną wówczas lepiej doceniać jego politykę zagraniczną, nawet jeśli na razie nie zdają sobie sprawy z roli tej polityki między innymi z moralizacyjnym.

Kalejdoskop aktualności

KONFERENCJA PT. „REORGANIZACJA LITEWSKIEJ ENERGETYKI”

Dnia 5 w sali Litewskiej Akademii Nauk rozpoczęła się międzynarodowa konferencja „Reorganizacja litewskiej energetyki”. Specjaliści energetyki Litwy i Europy Zachodniej mówili o energetyce Litwy w aspekcie jej oszczędzania, mechanizmów cen, handlu, współpracy międzynarodowej krajów bałtyckich. Słowo wstępne wygłosił premier Republiki Litewskiej Albinas Štetišius.

SPECJALIŚCI USA RADZA, JAK ZORGANIZOWAĆ SAMORZĄD

W dniach 5-6 listopada w Drukiennikach odbyło się seminarium pt. „Forma samorządu litewskiego oraz podział administracyjno-terytorialny”. Specjaliści USA wygłosili na nim odczyty na temat samorządu w Ameryce, udzielili praktycznych rad.

BEZPIECZEŃSTWO PRACY: UMOWA O WSPÓŁPRACY

W Działalności podpisaną została umowa o współpracy na lata 1993 — 1995 między Litewską Państwową Inspekcją Pracy oraz Duńską Służbą Bezpieczeństwa Pracy. Przewiduje ona pomoc w szkoleniu specjalistów bezpieczeństwa pracy i poprawę systemu bezpieczeństwa pracy na Litwie.

UDZIAŁ W SEMINARIUM RADY EUROPY

Minister sprawiedliwości Republiki Litewskiej Jonas Prapiestis w poniedziałek udał się do Madrytu na przeprowadzane przez radę Europy seminarium „Turas” w ramach działalności sądowniej.

POWSTAŁ KLUB „TURAS”

W Wilnie powstał klub przedsiębiorców „Turas”, w którego działalności uczestniczą przedsiębiorcy ze stolicy i Kowna. Pierwsze spotkanie członków klubu odbyło się w hotelu „Karolinus turas”. Działalność klubu sprowadza się do gromadzenia i wymiany informacji, tworzenia i realizacji programów z zakresu przedsiębiorczości, rozpatrywania i rozstrzygania najaktualniejszych dla przedsiębiorców problemów. „Turas” dla swych członków organizuje również podróże w celach nauki i wypoczynku, wystawy, seminaria, reklamy podróży i działalności, będzie też organizował obcych, przeprowadzał interesujące spotkania.

MUZYKA NIEDZIELNA — NA POCIECHĘ

W niedzielę w wileńskiejs sali barokowej Litewska Fundacja Wspierania Muzyki zorganizowała cykl 150 koncertów dobroczynnych dla ludzi dotkniętych niepełnościami i wymagających opieki społecznej. Cykl niedzielnych koncertów będzie organizował wspólnie z Filharmonią Narodową, Wspólnotą Samarytańską oraz Stowarzyszeniem Inwalidów. Były kościół bonifraturski nieprzypadkowo wybrany został do tego celu: jest to bodajże jedyna sala wileńska, do której bez przeszkód można wjechać na wózku inwalidzkim.

„ALMA MATER MUSICALE”

W poniedziałek w akademickim kościele św. Jana w Wilnie rozpoczął się cykl koncertów abonamentowych dla studentów wyższych uczelni stolicy „Alma Mater Musicale”. Rozbrzmiewała owdieczna klasyka: utwory Wagnera, Mahlera, Sibeliusa w wykonaniu Litewskiej Państwowej Orkiestry Symfonicznej pod batutą Tomasza Rinkevičiusa.

„ZABAWY LUDZI DOROSŁYCH”

— tak można nazwać ogłaszane od czasu do czasu przez różne osoby urzędowe i nieurzędowe „kryzysy benzynowe” na Litwie. Okazało się, że ostatniego „kryzysu” w jego czasie było, gdyż i baza paliwowa, i stacje benzynowe posiadają benzyny pod kontrolą. Do takiego wniosku doszła sejmowa komisja ds. badania przestępstw gospodarczych.

ARESztOWANO SYNA G. DEKANIDZE

W Prokuraturze Generalnej Litwy potwierdzono, że w Rydze został zatrzymany na podstawie nowej ustawy o areszcie prewencyjnym, syn wileńskiego biznesmena Borysa Dekanidze. Sam G. Dekanidze w wywiadzie dla gazety „Respublika” powiedział, że zarówno poprzedni areszt syna M. Kaplana Dawida, jak też obecny areszt syna, są antykonstytucyjne i bezpodstawne.

NAJPIĘKNIEJSZA LITWINKA

JEDZIE DO RPA

Najpiękniejsza Litwinka z Kowna Juratė Mikulaitė wjechała do Londynu, aby udać się do Johannesburga, aby wziąć udział w konkursie „Miss World”.

NACZELNY ARCHITEKT MIASTA MARZY...

Naczelny architekt Wilna Danas Ruseckas obiecuje wiele zmian w Wilnie. W najbliższych latach będzie się otwarzało stopniowo dawne pejzaże ulic wileńskich. Pierwszym się tzw. Krzywy Zamek na Górze Trzykrzyżkiej, przy ul. Niemieckiej, który się domy stalnowskie, otworzy dawne kamieniczki, słynną Starą Synagogę, która się Plac Dworcowy, usunie kioski wokół niego, ogłosi się na nowo Plac Eułokiego itp.

POZBAWIONO OBYWATELSTWA USA

19-letniego mieszkańca Chicago Juozasa Grabauskasa pozbawiono obywatelstwa USA za współpracę w latach II wojny z faszystowskim okupantem.

Na podstawie doniesień agencji informacyjnych, radia, telewizji i inf. własnych przygotowata ZNAJDZIEŁOWSKA

Do niedawna tabu — dziś unikaty na wystawie

I znów Biblioteka Narodowa w Warszawie zrobiła dla miliona wspaniałą niespodziankę przywożąc do naszego miasta wystawę „Polskie oficyny wydawnicze na obczyźnie”, która przedwcześniej otwarta została w Uniwersytecie Wileńskim.

Piszemy znów, albowiem przed rokiem, a dokładniej w maju 1992 r. w Bibliotece Republikańskiej im. M. Mażydyasa miała miejsce ekspozycja „Ekslibrysy ze zbiorów Biblioteki Narodowej w Warszawie”.

Kolejne spotkanie — z polonikami zagranicznymi napisanymi bądź wydanymi na obczyźnie albo dotyczące tego tematu. Biblioteka Narodowa w Warszawie udostępniła dla nas te eksponaty po raz wtóry. Pierwszą podobną ekspozycją „Polskie i rosyjskie wydawnictwa emigracyjne” zorganizowana staraniem Biblioteki Narodowej i Ogólnorosyjskiej Biblioteki Literatury Zagranicznej w Moskwie miała właśnie miejsce w stolicy Rosji. Teraz przyszła kolej na Wilno.

Wystawę do naszego grodu przywieźli i pomogli w jej urzędzeniu zastępca dyrektora Biblioteki Narodowej doc. dr hab. Andrzej Klossowski, mgr. Ewa Cieślak oraz Zbigniew Kolek.

— Podobną ekspozycję prezentowaliśmy w Moskwie — powiedział doc. dr hab. Andrzej Klossowski. — Dowiedzieliśmy się o niej dyrektorzy bibliotek im. M. Mażydyasa oraz Uniwersytetu Wileńskiego i zaproponowali byśmy przywieźli ją do Wilna. Co i uczyniliśmy. Wystawę otwarto w przededniu święta niepodległości — i jest to fakt bardzo wymowny — albowiem walczyliśmy nie zawsze bronią, ale też słowem drukowanym.

Do Wilna przywieźliśmy całą część wystawy moskiewskiej — około 150 pozycji, ale każda z nich naprawdę godna uwagi, gdyż do niedawna taka literatura niemożliwa wprost była do oglądania.

Każdy z działów jest wart uwagi. Ekspozycja rozpoczyna się od książek wydawnictw polskich i polskojęzycznej w Litwie. Natomiast, została też wydana edycja Andrzeja Klossowskiego dotycząca tego tematu, gdzie autor szczegółowo analizuje rozwój prasy polskojęzycznej na Litwie w okresie wojennym i powojennym. Miło nam odnótować, że znalazły się tu słowa uznania dla

działalności naszego pisma od początku jego istnienia aż po dzień dzisiejszy.

Wracając do tematu polskich oficyn wydawniczych, chcielibyśmy przytoczyć kilka liczb. W pierwszej kolejności rozpocząć od tej, iż od powstania pierwszych polskich oficyn wydawniczych (lata trzydzieste XIX w.) do 1990 r. ukazało się na obczyźnie około 140-150 tysięcy tytułów książek będących polonikami zagranicznymi (książki autorów Polaków, dotyczące Polski lub wydane po polsku), blisko 7 tysięcy polskich czasopism oraz około 2 tys. polskich kalendarzy.

Cieszyć się też warto, iż mała, malutką część z tego przeogromnego oceanu drukowanego słowa mamy możliwość oglądać. A każdy rozdział ekspozycji mówi sam za siebie. To wspomnienia Polaków zesłanych przez władze radzieckie

do Syberii, Kazachstanu, to literatura dotycząca działalności Polaków na frontach drugiej wojny światowej, ruchu oporu, łasy kraju po wojnie, Kościoła katolickiego w Polsce po 1945 r. i inne. Szczególnie ciekawą jest rozdział „Soviética”, gdzie zgromadzone zostały unikalne dokumenty, książki dotyczące tego okresu.

Słowem, nie sposób wymienić wszystkich prezentowanych tu pozycji książek, ekspozycja potrwa do 29 listopada. W tym też dniu otwarta zostanie wystawa dotycząca tego tematu w Warszawie. Sala Smuglewicza Uniwersytetu Wileńskiego zaprasza do obejrzenia pokazu. Nie pominiemy więc tej szansy.

Helena GŁADKOWSKA

NA ZDJĘCIU: goście z Polski w Sali Smuglewicza.
Fot. Tadeusz Ważniewicz

O wizach Republiki Litewskiej

WILNO, 8 listopada (ELTA). Departament Migracji przy MSW zgodnie z uchwałą nr 790 z 20 października 1993 r. „O częściowej zmianie uchwały rządu Republiki Litewskiej nr 660 z 27 sierpnia 1993 r.” informuje, że obywatele krajów Wspólnoty Niepodległych Państw, Republiki Gruzji, Republiki Azerbejdżanu i Republiki Młodej znajdującej się w dniu wejścia w życie reżimu wizowego, tj. 1 listopada na terytorium Republiki Litewskiej (z wyjątkiem stale zamieszkałych w Repub-

lice Litewskiej) w ciągu 30 dni mają się zwrócić do Departamentu Migracji przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych (Saitoniškių 19) w sprawie otrzymania wizy Republiki Litewskiej bądź opuścić Republikę Litewską.

Cudzoziemcy w departamencie przyjmowani są we wtorek i czwartki od godz. 10.00 do 12.00.

Obywatele powinni mieć ważny paszport zagraniczny, 1 zdjęcie, kwit o opłacie skarbowej oraz wypełnione podanie-ankieta.

Dziś w bankach litewskich

	dolar amerykański		marka niemiecka		rubel rosyjski (za 100)	
	skup	sprzedaż	skup	sprzedaż	skup	sprzedaż
„Litimpex bankas”	3,60	3,70	2,15	2,25	0,26	0,32
„Lietuvos akcinis inovacinis bankas”	3,66	3,80	2,15	2,27	—	—
„Vilniaus bankas”	3,62	3,93	2,10	2,32	0,20	0,36
„Lietuvos verslas”	3,71	3,91	2,22	2,34	0,20	0,40
„Senamiesčio bankas”	3,65	3,80	2,15	2,31	0,25	0,33
„Taupomasis bankas”	3,62	3,75	2,12	2,25	0,25	0,31

Wczoraj w Narodowym Banku Polskim

	skup	sprzedaż
Frank francuski	3443	3583
Marka niemiecka	11957	12445
Dolar amerykański	20236	21062
Funt brytyjski	29966	31190
Frank szwajcarski	13565	14119

Czy tak ma wyglądać oszczędzanie?

W telewizji, radiu, w prasie słyszymy i czytamy apele o oszczędzaniu wody, gazu i elektryczności. Tymczasem same starostwa częstokroć dają mieszkańcom nie najlepszy przykład. Oto w moim domu przy ul. Geleżnio Wilko 15 od 10 października br. do dziś dnia do pionicy wycieka ciepła woda. Po prostu pękła rura i teraz woda podmywa fundament.

Należymy do starostwa Vilkipęds. Zwracaliśmy się tam o hydraulika. Przyszli robotnicy, popatrzyli i poszli, a woda nadal wycieka.

Często robotnicy zatrudnieni w starostwie narzekają na zbyt niskie pobory. Ale dziś nikt na państwowej posadzie nie zarabia milionów, a skoro im nie odpowiada praca za taką płacę, to dlaczego wtedy nie poszukają innej. To, że mają niskie pobory, nie zwalnia ich od wykonywania swoich obowiązków.

Checiałabym jeszcze wiedzieć, dlaczego płacimy za metr sześciu swego własnego sprywatyzowanego mieszkania?

Albo weźmy sprawę ogrzewania. Ogólna powierzchnia dwupokojowego mieszkania wynosi 44,31 m², w tym przedpokój 2,98 m² i łazienka 2,88 m². W przedpokoju i łazience nie ma kaloryferów, więc dlaczego musimy płacić za ich ogrzewanie? Właściciele takiego mieszkania musieliбы teoretycznie płacić za ogrzewanie 38,45 m² metrów.

Weronika GRADZIEWICZ

inne powody, które powinny zainteresować mieszkańców bloku. Poza tym trudno się dziwić hydraulikom, że niepoważnie traktują swoje obowiązki, jeżeli sami mieszkańcy domu niepoważnie traktują całą sytuację. Ich dom ma szansę zgnić lub popłynąć, tymczasem narzekają, zamiast pofatygować się raz jeszcze do starostwa i jeżeli zajdzie taka potrzeba zrobić tam poważną awanturę. Tę radę kierujemy nie do pani Weroniki Gradziewicz, która już raz interweniowała w tej sprawie, lecz do reszty mieszkańców, którzy widocznie czekają, aż się słanie cud.

Co do opłaty za metr sześciu sprywatyzowanego mieszkania. Już nieraz o

tem pisaliśmy, ale powtórzmy raz jeszcze. Pieniądze le ponoć idą na dogładanie (bieżące remonty) ogólnej (nie sprywatyzowanej) powierzchni domu — tzn. kłatek schodowych, korytarzy, dachów itd. Co prawda, wszyscy wiemy, że ta opieka samorządów nad ogólną powierzchnią domów, w różnych domach, wygląda różnie. Ale to już osobny temat.

Przyznajemy Pani rację, co do opłaty za ogrzewanie powierzchni, ale ta sprawa nie leży w naszej kompetencji. W ogóle nowy tryb rozliczeń za usługi komunalne, który ma być wprowadzony na Litwie od 1 stycznia 1994 roku, budzi powszechną krytykę społeczeństwa.

OD REDAKCJI: Szanowna Pani! Z Pani listu wynika, że niedługo minie miesiąc odkąd do pionicy domu nr 15 przy ulicy Geleżnio Wilko cieknie woda, a mieszkańcy domu, zamiaszt szturmować starostwo, piszą listy do redakcji.

Szanowni, skąd się bierze nasza niezręczność, opieszałość i próby zatajowania najbardziej blahych spraw za pomocą redakcji? Skoro za pierwszym razem awarii nie usunęli, należało zwrócić się do starostwa raz jeszcze i wyjaśnić powody takiego potraktowania sprawy. Przyznamy szczerze, trudno nam uwierzyć, że hydraulicy nie usunęli awarii przez zwykłe lenistwo, widocznie były jakies

Sprzedaj pan dom, by zapłacić za jego ogrzewanie

Pisze stały czytelnik „Kuriera Wileńskiego” Brunon Tarczewski zamieszkały przy ul. Warszawskiej 23 w Wilnie.

Mam prywatny jednorodzinny domek, ale ostatnio w nowej sytuacji ekonomicznej, a tym bardziej emerytowski, jest mi lada sztuka utrzymać własny dom i zapłacić za usługi komunalne (gaz, ogrzewanie, elektryczność). Dla przykładu za październik 1992 r. musialem zapłacić 18000 tonów jedynie za ogrzewanie gazem, przy emeryturze około 3000 tonów. Byłem zmuszony zredukować w domu wszystkie nośniki ciepła (gaz, baterie

ogrzewania centralnego) zostawiając elektryczność. Miałem problemy z uiszczaniem opłaty za usługi komunalne, bo nie byłem w stanie zapłacić takiego czynszu.

Jednak znaleźli się dobrzy ludzie w osobie państwa Mозolewskich z Polski. Przekazali mi ze swoich rodzinnych funduszy pieniądze na zapłacenie zaległego czynszu. Wielkie im „Bóg zapłać”. Dziękuję także pani Ewie Orłowi i panu Gryszkiewiczowi (Polska) oraz panu Kazimierzowi Rybaltowskiemu z Kanady za zajęcie się moją sprawą i wsparcie materiale.

Zbliża się zima i znowu jestem w

tapatkach, bo jeżeli znowu włączyć i zainstaluję baterie ogrzewania centralnego, nie będę w stanie ze swojej małżonki emeryturę zapłacić czynszu. A jak przeżyć zimę?

Może władze miasta i starostwo dzielnicy poradzą, co mam robić w takiej sytuacji, czy znowu będą proponować sprzedanie domu, by zapłacić za usługi komunalne?

Z poważaniem

Brunon TARCZEWSKI

P.S. Honorarium przeznaczam na budowę polskiej szkoły w Jusytynszkach.

Niech się lewica określi względem mniejszości

Szanowna Redakcjo! W numerze „Kuriera” z dnia 1 października br. byli zamieszczony apel grupy niejąłatywnej Litewskiego Związku Lewicowego pt. „Łączymy się z Lewicą”. Długo się zastanawiałem nad tym apelem i chciaiałbym za pośrednictwem Redakcji wyrazić swoją opinię w tej sprawie, która, jak sądzę, może być podzielana przez wielu moich rodaków. W całosci się zgadzam z tezami, opublikowanymi we wspomnianym apelu, ale jest jedno „ale”. Żadna partia czy ruch społeczny nie może ignorować

problemów narodowościowych, gdyż oprócz materialnej podstawy poglądów politycznych społecznych istnieją jeszcze przesłanki duchowe, jak to — uczucia patriotyczne, religijne, moralne itd. Właśnie ignorancja tych czynników doprowadziła do katastrofy ideologicznej marksistowską i jej konkretne wcielenie w KPZR i ZSRR.

Autorzy apelu wcale nie poruszają spraw narodowościowych, nie określają swego stanowiska w tej materii, a konkretnie nie wyrażają swojego stosunku do polskiej mniejszości na Litwie. Tym-

czasem sytuacja pogorsza się z dnia na dzień. Siły prawicowe po przegranych wyborach skoncentrowały się na szowinistycznych hasłach, nie cofając się przed neonazistowskimi wezwaniami. Tak zwana lewica demokratyczna (DPPL) coraz bardziej ustępuje na rzecz szowinizmu, wycofyuje się stopniowo ze swych przedwyborczych obietnic w sprawach polskiej mniejszości, co nie wróży nam nie do dobrego na przyszłość, a Litwie zapowiada kolejne kryzysy, wygodne dla polityków i awanturników, ale szkodliwe dla interesów narodu litewskiego (przede wszystkim) i w ogóle dla państwa litewskiego i jego obywateli. Pragnąłbym za pośrednictwem Redakcji zwrócić na to uwagę pana Visockasa i czytelników „Kuriera”.

Z poważaniem

J. C. CHOROSZEWSKI

Pielgrzymka ku czci pontyfikatu Jana Pawła II

W 15 rocznicę pontyfikatu Jana Pawła II nasz pobroszek ks. Dariusz Stafczyk zorganizował pielgrzymkę z szumskiej parafii do Ostrej Bramy.

16 października o godzinie 6.00 — po porannej modlitwie — po raz pierwszy w historii wyruszyła z Szumski na stronę Wilna 175-osobowa grupa pielgrzymów.

Ksiądz promieniował z radości na widok swoich parafian — jeszcze do niedawna tak objętych — przemierzających kilometr po kilometrze z różańcem w dłoni i pieśnią religijną na ustach. Kroczyliśmy za krzyżem jak oddział Chrystusowych żołnierzy, nad nami powiewały chorągwie, a przed sobą nieśliśmy 4 obrazy z wizerunkiem Matki Bożej Ostrobramskiej.

Pierwszy przystanek mieliśmy w Kowalewczukach. Gościńni gospodarze powitali nas chlebem i solą, można też tu było zjeść śniadanie. I dalej w drogę!

Pieśń przepłatała się z modlitwą. Śpiew pielgrzymów odrywał od pracy rolników pracujących w polu. Każdy ze zastanawiał, dokąd też zmierza ta grupa natchnionych pielgrzymów!...

Nagle cała grupa zamiera, gdyż zatrzymuje się obok jakis samochód, z którego wysiada... ksiądz biskup Aleksander Kaszkiewicz. Ileż radości i śmiechu! Uznałiśmy, że to Bóg skrzyżował nasze drogi. Znowu się rozlegają pieśni, tym razem na powitanie kochanego księdza biskupa. Przemawia do grupy i błogosławi ją na dalsze pielgrzymowanie. Po czym się zegnaliśmy, bo biskup spieszy do Wornian, gdzie ma udzielać sakramentu bierzmowania.

Ani się spozstrzegliśmy, jak dotarliśmy do Kieny. I tu miłe powitanie oraz wspólna modlitwa w kapliczce. Na pożegnanie 80-letnia mieszkanka Kieny zadeedykowała nam piękny wiersz o Matce Bożej.

Wśród pielgrzymujących było najwięcej młodzieży, lecz nie zabrakło i ludzi starszych. Nie było obawy, że komuś zabraknie sił. Ksiądz Dariusz potrafił wspaniale śkładać myśli pielgrzymów na modlitwie, nie zaś na własnym zmęczeniu.

Gdy zbliżaliśmy się do Wilna, ksiądz Dariusz zaapelował do wszystkich, by skierowali swe myśli ku Matce Bożej. Każdy pielgrzym miał własne intencje, ale mieliśmy też wspólne. Modliliśmy się o zdrowie i jak najdłuższe lata życia dla naszego papieża Jana Pawła II. Modliliśmy się też o to, aby ksiądz Dariusz Stafczyk na zawsze pozostał w naszej parafii. Wszak on w ciągu tak krótkiego okresu czasu umiał przeniknąć w głąb naszych

stwardniałych serc, obudzić w nich wiarę i miłość do Boga. Nasz ksiądz stał się dla nas gwiazdą przewodnią, która wiedzie nas drogą pracowitości, dobroci i zaufania, która czyni z nas ludzi wartościowych. Jak silnym duchem musi być obdarzony człowiek, który podczas 11-godzinnej pieszej wędrowki potrafił bez przerw z nami modlić się, śpiewać, nauczać. Baliśmy się, że nie wytrzyma takiego wysiłku. Na szczęście Bóg obdarzył Go nie tylko mądrością i pobożnością, lecz też siłą.

I oto przed nami Rossa. Położyliśmy się nad płytą marszałka J. Piłsudskiego i odmawialiśmy Anioła Pańskiego.

Ostatni etap naszej pielgrzymki — Ostro Brama. Padamy na kolana przed obrazem Matki Boskiej, odmawiamy modlitwę i ruszamy do kaplicy na Mszę św. Choć z trudem się mięliśmy, ale nikomu to nie przeszkadza. Wszyscy poddają się atmosferze świętości tego miejsca. Przed tym obrazem klekaliśmy Mickiewicz, Stowacki, do tego obrazu pielgrzymowało wiele pokoleń.

Przepiękne kazanie, które wygłosił ks. Dariusz zapadło głęboko w nasze serca pielgrzymów. Po Mszy św. najwytrwalsza młodzież idzie do kościoła Św. Ducha na nocne czuwanie, zaś starsi — z pokojem i radością w sercach — wracają do domu.

W niedzielę — nie czując zmęczenia — każdy spieszył do kościoła w Szumsku na Mszę św. Z obrazu na wierznych łagodnie patrzyła Matka Boża Ostrobramska, która z nami pielgrzymowała. Po Mszy św. obraz rozpoczął wędrowkę po domach wiernych w Szumsku, Kowalewczukach, Rumyniach.

Ona będzie wędrowała od domu do domu, nikogo nie ominie. Otworzą się przed nią drzwi domów zamożnych i ubogich. Pójdzie także do osób samotnych i chorych. Razem z Matką Bożą będzie wędrowało Pismo Święte, by nas uświęcić na drodze chrześcijańskiej.

Przyjdzie Matka Boża do naszych rodzin, aby stanąć na straży naszego życia. Aby obronić małżeństwo pod sercem matki. Aby uratować nasze rodziny przed klęską alkoholizmu.

Pielgrzymowanie Matki Bożej od domu do domu przypominamy nam, że i my jesteśmy na tej ziemi pielgrzymami w drodze do Wierzeń Ojczyzny.

W imieniu pielgrzymów pragnę serdecznie podziękować ks. Dariuszowi za organizację tej wspaniałej pielgrzymki. Bóg zapłać Ci, kochany nasz pasteryz.

Danuta MACUTKIEWICZ
Franciszek ANDRZEJEWSKI

Echa naszych publikacji Błąd czy prowokacja?

Szanowna Redakcjo! 7 października br. zamieściłcieś oświadczenie przewodniczącego konferencji „Problem Litwy Wschodniej” pana A. Miśkeisa, w którym czytamy m. in.:

„Musicie wiedzieć sami o tym, że

harcerstwo wileńskie przekształca się w szkołę wojskową AK itp. (patrz „Polska Zbrojna”, 07.09.1993).
Odnalazłem wymieniony numer „Polski Zbrojnej” i akapit z publikacji pt. „Kombatantów oddziałów kresowych

AK protestują”, który błędnie interpretował pan Miśkeis. Podkreślam błędnie, bo treść jego jest następująca: „W Międzyzdrojach odbyło się też pierwsze po 49 latach spotkanie harcerzy z wileńskiej drużyny tzw. czarnej

trzynastki, będącej żołnierską szkołą AK”.

A więc, wojskowa szkoła AK, w którą, rzekomo, przekształca się wileńskie harcerstwo, istniała w Wilnie przed 49 laty i dziś żyje jedynie we wspomnieniach kombatantów.

„nej”, czy też jest to świadome samne wiatru.

Tak czy tak, sądzę, że przed powieniem harcerstwo wileńskie tak poważnego harczuto, należało wnikliwie przestudiować zdanie, które stało się źródłem tak sensacyjnej informacji, i kogo będziemy winić, gdy walka z wileńską armią, przekształci się w walkę z modliącą harcerską...

Inflacja i przejście do gospodarki rynkowej

Jednym z najbardziej trudnych rozwiązań problemów przy przejściu do gospodarki scentralizowanej do rynkowej jest inflacja. Stanowi to próbę, która musi przeżyć społeczeństwo, aby się później cieszyć materialnym dobrobytem gospodarki rynkowej.

Co to jest inflacja? Po prostu wzrost cen na sprzedawane artykuły i usługi. W gospodarce rynkowej to zjawisko w zasadzie zachodzi z dwóch przyczyn: albo dochody mieszkańców rosną szybciej niż przedsiębiorcy mogą zwiększyć dostawy towarów i świadczyć usług, albo tak maleje zakres produkcji i ceny na towary wzrastają.

Inflacja zaskakuje gospodarkę w okresie przejściowym, bowiem liberalizacja cen — usunięcie centralizowanej kontroli cen — jest podstawowym krokiem do rynkowej gospodarki. Początkowy efekt tej liberalizacji jest jasny — ceny wznoszą się na towary, których stale brakowało. Dlaczego? Dlatego, że państwo sztucznie ustalało ich niską cenę toteż popyt na nie zawsze był większy od podaży lub wskutek innych deformacji gospodarki czy też pochopnych decyzji władz. Prócz tego w okresie przejściowym ludzie mają solidne oszczędności (poprzednio nie było co kupić) i to również sprzyja tempu inflacji.

Jednak po przetrwaniu tego trudnego, ale koniecznego, okresu przyjdzie nagroda: nie skropowane przez państwo uruchomią się źródła podażi i popytu. Wysokie ceny dowodzą, iż istnieje duży popyt, rynek powoli zaczyna na to reagować zwiększając produkcję. Być może, wartość posiadanych pieniędzy zmalała, ale są one prawdziwe, za nie można kupić towar, który już się zjawia w sklepach. Przy zwiększeniu podaży ceny stabilizują się, znikają kolejki.

Przedsiębiorcy i inwestorzy, widząc gospodarczą wolność, otwierają nowe przedsiębiorstwa, rywalizują między sobą w wytwarzaniu towarów, udzielaniu usług, powstają nowe miejsca pracy, ceny stają się bardziej dostępne.

Wszyscy wiemy, jak destruktywny i bolesny w okresie przejściowym jest nagły skok cen. Ale czy ludziom jest lepiej żyć bez inflacji z przez stalecia uformowa-

nymi cenami i tymi samymi mizernymi zarobkami? Wątpliwi! Jeżeli wynagrodzenie Roberta i Marii wzrośnie dziesięciokrotnie, ale o tyleż podskoczy ceny — ich życie nie ulegnie poprawie.

Główna przyczyna, która zmusza obywateli w gospodarce rynkowej przeżyć krótkotrwałą inflację polega na tym, że przy wzroście cen dochód i majątek jest dzielony przypadkowo, niezależnie od wyprodukowanej w przedsiębiorstwach ilości towaru, wydajności pracy robotników. Przypuśćmy, że Robert z Marią kupili dom na kredyt, za co trzeba płacić 10 proc. odsetek. Następnie inflacja wzrasta z 5 do 15 proc. Wówczas oni wygrywają, bowiem kiedy zwrócą dług, wartość pieniędzy będzie o wiele mniejsza, niż w czasie zadłużenia się. Czyli po pewnym okresie za tę sumę w zasadzie nabyliby mniej towaru (domu by nie kupili). To dobrze dla Roberta i Marii, ale źle dla pozostającego pieniądza.

Ważnym dlatego przy inflacji jest źle tym, którzy mają stały zarobek, emeryturę, a ci którzy płacą zgodnie z dawnymi umowami — wygrywają. Oszczędzający inwestorzy również ponoszą duże straty, bowiem inflacja zmniejsza posiadania przez nich fundusz. A inni, którzy mogą zwrócić dług, tylko wygrywają.

Państwu są potrzebne oszczędności obywateli, ich pożyczki, które by ono mogło inwestować w budowę domów, przedsiębiorstw, nowe technologie. I właśnie z tego powodu inflacja krzywdząca oszczędzających, hamuje rozwój kraju, oddala jego rozkwit. Słowem, inflacja wstrzymuje możliwość prognozowania rozwoju przedsiębiorczości i co pobudza inwestorów z innych krajów do lokowania swego kapitału w tych państwach, gdzie jest ona o wiele mniejsza, albo jej nie ma. Rzecz zrozumiała. Gdzie towarzystwo będzie budowało przedsiębiorstwo — w kraju z wahałą się inflacją od 5 do 15 proc., czy w kraju z inflacją do 5 proc.? Jasne, że w tym drugim. Z powodu inflacji, więcej ludzi cierpi niż zyskuje, bowiem niszczy ona gospodarczą działalność poszczególnych osób, jak też całych firm.

Ze względu na to rząd powinien realizować politykę stabilizacji gospodarczej, która by dopomagala rozwojowi przedsiębiorczości.

(Cdn.)

Zygmunt WIRPSZA

Pod rozprawę komisji do oceny działalności AK na Wileńszczyźnie

Próby fałszowania historii

Sprawa trzecia

Starcia zbrojne między oddziałami partyzantki AK na Wileńszczyźnie z batalionami litewskiej policji i batalionami Plechavičiusa. Niektórzy historycy litewscy zarzucają, że AK mordowała litewskich policjantów. Nawet się twierdzi, że rozbicie tych oddziałów było zaplanowane przez Niemców i dokonane przez AK. Aby wyssać takie oskarżenia, należy mieć dowody, stąd litewska dyplomacja prowadziła ten temat nie posiada. Warto tu przytoczyć kilka meldunków niemieckich znajdujących się w litewskich archiwach, odzwierciedlających to wydarzenie: 1. „Od 23 Brygady Polskiej (AK — J. W.) przystano ułotki do Pułku policji (Ry-ga). W ułotkach członków pułku nawołuje się do zaprzestania walki oraz do tworzenia także oddziałów partyzantki, a Niemcy są określani jako wspólny wróg. Bohne SS-Sturmführer". 2. „27.V.1944. Wóz konny z mąką przeznaczoną dla kompanii obsługi technicznej w Jaszunach został zatrzymany i zabrawony przez polskich bandytów pod Haliną. Obaj woźnicy zostali przesładowani i wyzwoleni i otrzymali pokwitowanie za stemplem 6 Brygady Polskiej. Bohne SS-Sturmführer". 3. „W nocy z 28 na 29 marca 1944 roku około godz. 0.30 zjawiono się w Trokach około 25 polskich bandytów (żołnierzy AK — J. W.). Podjęli oni szturm na lokal wzięcia i uwolnili 38 więźniów przeznaczonych do robot w Rzeszy. Patrol policijny wdał się w wymiana ognia z bandytami. I strzelec zginął, ośmiu więźniów udało się schwycić ponownie. Podjęto pościg, który nie dał skutku. Dr Fuchs SS-Obersführer". Była to akcja III brygady „Szczerbca” na Troki. 4. „22 marca 1944 roku napad 400 polskich bandytów na miasteczko Kiemieliszki. Stu jeźdźców dokonało 4 eksplozji. Policia (litewska — J. W.) stawiała opór. Dwa oddziały policji wycofały się, 6 policjantów schwytano, rozbrojono, rozebrano i puszczono wolno. Rozebrani policjanci otrzymali cywilne ubrania i rozkaz, że policja musi zwrócić Polakom wystrzelane podczas bitwy naboje. Jeden policjant (w czasie walki — J. W.) zginął. Skład policji 23 osoby. Fuchs SS-Obersführer". Wzięci do niewoli litewscy policjanci, jak również i Niemcy, przy oddziały AK byli rozbijani i puszczani na wolność. Świadczą o tym meldunki niemieckie i polskie, ale również i meldunki samej policji litewskiej. Oto jeden z nich: „15 marca 1943 roku około 1000 polskich partyzantów napadło i rozbroiło policję (litewską — J. W.) w Krewie. Rozbrojonych policjantów odprawdzono około 200 polskich partyzantów do Smorgoni, tłumacząc, że na nich mogą

napadnąć czerwoni bandyci”. Podobny wypadek zdarzył się podczas akcji oddziałów AK na miasteczko Rymysz. Po krótkiej walce posterunek policji został zdobyt, bronio go trzech litewskich policjantów. W walce jeden z nich został ranny. Po poddaniu się policjanci zostali rozbrojeni. Wśród partyzantów „były dwie kobiety sanitariuszki. Jedną z nich okazała pierwszą pomoc rannemu” (policjantowi — J. W.).

Oddziały AK postępowały z jeńcami zgodnie z rozkazem nr 5 Komendanta Okręgu Wileńskiego ppłk A. Krzyżanowski, który uregulował tę sprawę następująco: „4. Jeniec musi być traktowany należycie w myśl przepisów prawa międzynarodowego. Wróg ranny musi być opatrzony i pozostawiony na opiece ludności miejscowej. Żołnierz polski, który źle się obchodzi z jeńcami lub ranym wrógiem, będzie karany do kary śmierci włącznie. 5. Jeniec lub aresztowany, który popamiętał zbrodniczo w stosunku do Armii Polskiej lub ludności cywilnej musi być oddany pod wojskowy Sąd Specjalny i skazany na podstawie wyroku sądu”.

Na skutek takiej postawy polskiej partyzantki AK wobec jeńców dochodziło do różnych tarć i nieporozumień z partyzantką sowiecką, która jeńców rozstrzeliwała i żądała takiego postępowania ze strony polskich partyzantów. Ogółem takich wypadków, kiedy wzięci do niewoli litewscy policjanci i niemieccy żołnierze przez partyzantkę AK byli rozbrojeni i odpuszczeni na wolność, można określić w granicach od 50 do 100. Wiosną latem 1944 roku zjawisko to nabrało masowego charakteru. Dlatego też w starciach polsko-litewskich policjanci litewscy nie stawiali większego oporu, gdyż wiedzieli, że zachowując życie po poddaniu się. Najlepszym przykładem tego są wypadki starć w Murowanej Oszmianie, Tolminowie, o których niżej omówimy.

Powstałe naturalne pytanie, dlaczego dzisiaj strona litewska wyciąga różne takie nieprawdziwe fakty. Odpowiedź jest prosta: chce zmienić niechlubną kartę kolaboracji litewskich policyjnych batalionów i oddziałów Plechavičiusa z hitlerowcami. Przedstawiciele chcą jako uczestników i tym samym zmienić historię, wymazać z pamięci niechlubne dzieje Ypatyngis burs. Obawiam się, że domagają się tego dzisiaj ludzie w ten lub inny sposób związani z policyjnymi oddziałami lub batalionami Plechavičiusa. Znając sytuację panującą na Litwie, można przypuścić, że jest to możliwe. Litwini stanęli przed obliczem kolejnego egzystum z napisania sumiennej i rzetelnej historii. Czy potrafili odrzucić swój szowinizm i złożyć ten egzamin, to dopiero pokaże przyszłość. Dziśaj widzimy, że mają ogromne trudności.

Od lipca br. przystąpiła do pracy litewska-polska komisja ds. oceny AK na Wileńszczyźnie. Jest to nieczłuy krok do przodu. Członkowie komisji twierdzą, że uwzględniony zostanie materiał archiwalny nie tylko znajdujący się w archiwach Litwy, ale i Polski. W udzielonym wywiadzie 13 października 1993 roku „Życiu Warszawy” przez przewodniczącego tej komisji dra M. Tamošiūnasa czytamy, „ze należy unikać stosowanych przez litewskich nacjonalistów określeń handyka czy ludobójstwa pod adresem AK”. To również jest nieduży krok do przodu na drodze rzetelnej oceny historii. Mimo tego pozytywnego faktu odnotować należy również takie oto stwierdzenie dra Tamošiūnasa: „Cele polityczne stawiane przez polski rząd emigracyjny były sprzeczne z interesami Litwy”. Niżej przytaczam kilka dobitnych faktów, które obalają te tezę.

Fakt pierwszy. Rząd RP na emigracji (uznawany przez rządy krajów Europy Zachodniej) nie uznał przyłączenia Kraju Kurlandzkiego do Niemców oraz aneksji Litwy do ZSSR, która nastąpiła w czerwcu-lipcu 1940 roku i występował na arenie międzynarodowej o niepodległość państwa litewskiego. W tezach polityki zagranicznej przyjętych 30 lipca 13 listopada 1940 roku czytamy: „10. Zagranicę przez Rosję państw bałtyckich stwarza nad

Baltykiem stan rzeczy, którego Polska jako państwo nadbałtyckie nie może przyjąć (...). Przyjazne współżycie z Litwą jest stałym celem polityki Polski dbającej o niepodległość byt Litwy, a również przyrzeczony do Litwy ujęcia Niemca w Kłajpedzie, zajętej przez Niemców, uznawana jest w Polsce za szkodliwą. Należy utrzymywać jak najlepsze stosunki z ugrupowaniami politycznymi Estonii, Łotwy i Litwy, które nie uznają przyrzeczności swej do Związku Sowieckiego oraz nie opierają się o Niemcy”. Instrukcje te były przekazywane polskiemu podziemiu na Wileńszczyźnie.

Fakt drugi. Rząd RP na emigracji (w. l. onię 30 kwietnia 1942 roku na dramatycznej prośbie polskiego działacza z Bema przyznał pożyczkę w wysokości 15 tys. franków szwajcarskich kwartalnie na utrzymanie litewskiego Komitetu Narodowego „Sowi-curii”, złożonego z szeregu postów, m. m. Gryniasa i Pakstasa. Litwini zwrócili się z prośbą o pieniądze na skutek rabokowania kont dolarowych litewskich placówek w krajach Europy Zachodniej wiosną 1942 roku.

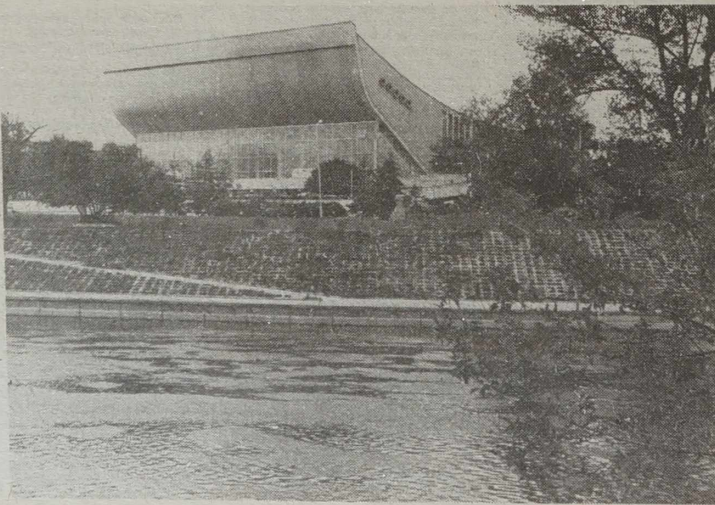
Fakt trzeci. Rząd RP na emigracji zakazał tworzenia podziemnej polskiej organizacji wojskowej na terenie Wileńszczyzny włączonej do Litwy w okresie od listopada 1939 do maja 1940 roku. Mogły tu istnieć tylko polskie partie polityczne. Od maja 1940 roku na tym terenie mogły być przygotowywane kadry do akcji powstaniowej, która miała objąć teren okupacji niemieckiej i sowieckiej. Dopiero po aneksji Litwy do ZSSR rząd RP wydał instrukcję nakazującą powołanie polskiej organizacji wojskowej, Związku Walki Zbrojnej, na tym terenie z podstawowym zadaniem prowadzenia walki podziemnej z sowieckim okupantem.

Fakt czwarty. Musimy wrócić uwagę, że rząd Litwy w październiku 1939 roku nie uznał rządu RP na emigracji w Angers we Francji. W swej nocie stwierdził, że państwo polskie przestało istnieć 18 września 1939 roku. Notejkę podpisał minister spraw zagranicznych Litwy J. Urbys. Tym samym Litwa stała się trzecim państwem po Sowietach i III Rzeszy hitlerowskiej, które potwierdziły, że państwo polskie przestało istnieć 18 września 1939 r. Mimo tak wrógnięto stosunku rządu Litwy (w odróżnieniu od narodu litewskiego, przychylnego sprawie polskiej), rząd RP na emigracji zachował się przytomnie: popierał dążenia narodu litewskiego do niepodległości, wspierał Litwę na arenie międzynarodowej, narazając się tym Związkowi Sowieckiemu.

Společzeństwo polskie podczas drugiej wojny światowej potrafiło, mimo okrojonych ofiar, wykonać rząd RP na emigracji, utworzyć polskie państwo podziemne z jego strukturami na okupowanym terytorium. Nie podobnego nie udało się uczynić społeczeństwu litewskiemu. Podczas drugiej wojny światowej nie było ani rządu litewskiego na emigracji, ani podziemnego państwa litewskiego. Dlatego twierdzenie dra M. Tamošiūnasa jest całkowicie bezpodstawnie, gdyż państwo litewskie jako takie podczas okupacji sowieckiej czy niemieckiej po prostu nie istniało ani w postaci otwartej ani w podziemiu. Rząd Kubiliūnasa, który przeszedł na całkowitą współpracę z Niemcami, zasługując na potępienie, gdyż przyniósł Litwinom tylko hańbę i wstyd. Podobnie ruchem oporu, który był albo pryncypialnie albo prosowieckim, brakowało zaś oporu protlitewskiego. Była to jedna z podstawowych przyczyn zwich stosunków między Polakami a Litwinami. Rząd RP na emigracji był sojusznikiem aliantów w walce z hitlerizmem. Niestety, zabrakło w tych szeregach Litwy. Wszystko to dzisiaj nie utrwala prac w/w komisji. Znalazła się ona pod ducją presji skrajnej prawicy, która za wszelką cenę stara się oćmierzyć AK i tym samym przepisać od nowa historię drugiej wojny światowej. Bo ta prawdziwa i rzetelna im nie odpowiada.

Jarosław WOLKONOWSKI

P. S. Honorarium proszę przekazywać na budowę nowej polskiej szkoły w I. Jano Paula. I. W. Litewski... (złoty...)

Migawki wileńskie. Widok na Pałac Sportu.

Fot. Zbigniew Markowicz

UCHWAŁA RZĄDU REPUBLIKI LITEWSKIEJ NR 785 Z 19 PAŹDZIERNIKA 1993 R.

O realizacji reformy rolnej na wsi zanim nie zostaną opracowane kompleksowe projekty regulacji rolnych w ramach reformy rolnej

Wykonując uchwałę Sejmu Republiki Litewskiej nr 1-236 z 15 lipca 1993 r. „O trybie wcielania w życie ustawy Republiki Litewskiej „O uzupelnieniu i zmianie ustawy Republiki Litewskiej o reformie rolnej” rząd Republiki Litewskiej postanawia:

1. Ustalić, że zanim zostaną opracowane kompleksowe projekty regulacji rolnych w ramach reformy rolnej, prace nad reformą rolną na wsi realizowane są w następujący tryb:

1.1. opracujecie projekty regulacji rolnych w ramach reformy rolnej w trybie ustalonym do 1 września 1994 r. przygotowujecie plany wykupuwanej przez państwo i nie podlegającej prywatyzacji ziemi, które uzgadniają się z gminą służbą reformy rolnej, przedsiębiorstwami, użytkownikami wykupowaną przez państwo ziemię, leśnictwem, naczelnym architektem rejonu, wydziałem rolnym zarządu rejonowego, rejonową służbą regulacji rolnych, Departamentem Ochrony Środowiska Republiki Litewskiej (jeżeli są tereny chronione) i Departamentem Regulacji Rolnych Ministerstwa Rolnictwa;

1.2. ministerstwa, departamenty i inne służby państwowe przedstawiają państwowemu instytutowi regulacji rolnych dane i materiał graficzny, które są potrzebne do opracowania planów wykupowanej przez państwo i nie podlegającej prywatyzacji ziemi, w następujący tryb:

1.2.1. Ministerstwo Budownictwa i Urbanistyki, Ministerstwo Leśnictwa, Ministerstwo Kultury i Oświaty, Ministerstwo Komunikacji, Ministerstwo Opieki Społecznej, Ministerstwo Energetyki, Ministerstwo Łączności i Informatyki, Ministerstwo Ochrony Kraju oraz Departament Kultury Fizycznej i Sportu — do 1 lutego 1994 r. udokładniają dane i materiał graficzny dotyczący wykupowanej przez państwo i nie podlegającej prywatyzacji obszaru ziemi przedsiębiorstwa, instytucji i organizacji przydzielonych do pracy przy regulacji;

1.2.2. Ministerstwo Rolnictwa — do 31 grudnia 1993 roku udokładniają dane i materiał graficzny dotyczący obszaru ziemi przydzielonych instytucjom naukowym i uczelniam. Jeżeli granice tych terenów zmieniają się więcej niż o 5 procent w porównaniu z aktualnymi, materiał należy uzgodnić z instytucją naukową lub uczelnia;

1.2.3. architekci rejonowi (miejscowi) — do 15 stycznia 1994 r. dane i materiał graficzny dotyczące tego ile potrzeba będzie ziemi na rozwój miast i osiedli oraz rekreacji, ustalone na podstawie uchwały rządu Republiki Litewskiej nr 740 z 25 października 1993 r. do zawierzeniu trybu ustaleniya wykupowanej przez państwo i nie podlegającej prywatyzacji ziemi, znajdujących się na terenach przewidzianych na rozwój miast i osiedli oraz rekreacji (Dziennik Ustaw, 1993, nr 52-1013);

1.2.4. rejonowe służby regulacji rolnych — do 31 grudnia 1993 r. dane i materiał graficzny dotyczący ziemi, na której założono lub zakłada się sady przywzrostowe przedsiębiorstw indywidualnych, jak też sady, plantacje ogrodowe i szkółki drzew, przywzrostowe w myśl ustawy Republiki Litewskiej o prywatyzacji majątku przedsiębiorstw rolnych, sady, plantacje ogrodowe, szkółki drzew, ogrody wystawowe, założenia w spółkach rolnych z ograniczoną odpowiedzialnością i systemy nawadniania w postaci zainstalowania w płycie nawadniania do polewania technikami z kompleksów przywzrostowych pól przeznaczonych na sady i ogrody;

Materiał graficzny powinien być przygotowany z kierownikami przedsiębiorstw, które użytkownika ziemi i rejonowego zarządcy służby regulacji rolnej;

1.2.5. gminne służby reformy rolnej — do 1 sierpnia 1994 r. dane dotyczące obszarów ziemi przyznaných na gospodarstwo osobiste mieszkańców i oznakowanych w terenie;

1.2.6. leśnictwa i parki narodowe — do 31 grudnia 1993 r. dane dotyczące ziemi, mającej być wykorzystaną do potrzeb gospodarstwa leśnego (według norm zatwierdzonych przez Ministerstwo Leśnictwa), jak też działek służbowych ziem przyznaných i oznakowanych w terenie;

1.2.7. rady gminne — do 1 lutego 1994 r. uzasadnienie zapotrzebowania na obszar ziemi, przeznaczony do przydziałania nowych parcel gruntowych na gospodarstwo osobiste mieszkańców w przypadkach ustalonych w punkcie 5 artykułu 16 Ustawy Republiki Litewskiej o reformie rolnej;

1.3. Państwowy Instytut Regulacji Rolnych do 1 marca 1994 r. na podstawie zgłoszeń przedstawionych przez zarządy rolne przygotowuje wnioski ekspertów i materiał graficzny dotyczący ziemi, która do 1 sierpnia 1991 r. była przyznana do bezterminowego użytku albo ma być przydzielona zgodnie z aktem lokalizacji miejsca budowy, celowości przydziału na użytek nierolniczy, jeżeli na tych obszarach ich użytkownicy nie dokonali robót budowlanych lub w inny sposób nie wykorzystali ich według przeznaczenia. W przypadkach wyszczególnionych przez Ministerstwo Rolnictwa wnioski te powinny być uzgodnione z Ministerstwem Budownictwa i Urbanistyki oraz zarządami miejskimi (rejonowymi);

1.4. instytuty, opracowujące projekty regulacji rolnych w ramach reformy rolnej, do 31 grudnia 1993 r. udokładniają obszary ziemi, potrzebne dla zaopatrzenia w pasze zielne dla utrzymanego w budynkach produkcyjnych przedsiębiorstw rolnych zgodnie z normatywami zatwierdzonymi przez Ministerstwo Rolnictwa, projektują i uzgadniają te obszary z przedsiębiorstwami rolnymi użytkownikami budynki. W takim samym trybie projektuje się i uzgadnia granice ziemi wyspecjalizowanych nasiennejczy i zarodkowych spółek rolnych;

1.5. pracownicy gminnych służb reformy rolnej i zaangażowane przez nich osoby wspólnie ze specjalistami instytutów opracowujących projekty regulacji rolnych w ramach reformy rolnej, tworzą i kontrolują pracę osób dokonujących pomiarów i kierują nimi pod względem metodycznym, na miejscu wymierzają działki ziemi przyznane mieszkańcom na gospodarstwo osobiste, przygotowują materiał graficzny, ogólne plany działek gruntowych gospodarstwa osobistego w skali 1:10.000 i inne dane pomocnicze niezbędne do projektowania. Za prace w zakresie pomiarów i kartografowania działek gruntowych osobom zaangażowanym płatą użytkownika ziemi gospodarstwa osobistego według taryf, przewidzianych przez Ministerstwo Rolnictwa.

Przy przyznawaniu ziemi na gospodarstwo osobiste za osobą rodzinę uważane są osoby, które ukończyły 18 lat, są zarejestrowane w księgach gospodarczych gminy i mieszkają w osobnym domu (mieszkanie) albo wspólnie z rodzicami, dziećmi i innymi osobami, jednakże mające osobne zabudowania gospodarcze albo osobno trzymane bydło, albo użytkujące ziemię na gospodarstwo osobiste na dzień 1 września 1991 r.;

1.6. instytuty przygotowujące projekty regulacji rolnych w ramach reformy rolnej udokładniają wstępne projekty regulacji rolnych w ramach reformy rolnej znajdując się na wsi, w których muszą być odnotowane:

1.6.1. granice działek gruntowych użytkowanych albo przewidzianych do

użytkowania na gospodarstwo osobiste mieszkańców;

1.6.2. granice działek gruntowych przy budynkach produkcyjnych przedsiębiorstw rolnych, niezbędnych do zaopatrzenia w pasze zielne bydła trzymanego w tych budynkach;

1.6.3. granice innej ziemi wykupowanej przez państwo i nie podlegającej prywatyzacji;

1.6.4. granice parków narodowych i regionalnych, rezerwatów oraz innych chronionych terytoriów;

1.6.5. terytoria zabytków historii i kultury oraz ich strefy ochronne;

1.6.6. zaznaczone na miejscu (z wyjątkiem przypadków przewidzianych w punktach 1.7.2. i 1.7.3. niniejszej uchwały) działki ziemi, które przewiduje się do zwrotu na własność prywatną;

1.6.7. inne zapotrzebowanie i przeznaczone do zwrotu na własność prywatną ziemi;

1.6.8. wydzierżawione i oznakowane w miejscowości działki ziemi państwowej;

1.6.9. drogi ogólnego użytku;

1.7. przewidziane do prywatyzowania działki ziemi we wstępnych projektach regulacji rolnych w ramach reformy rolnej kształtowane są zgodnie z trybem i kolejnością ustalonymi w artykule 10 ustawy Republiki Litewskiej o reformie rolnej:

1.7.1. osobom, odzyskującym ziemię i las w naturze na założenie gospodarstwa chłopskiego, jeżeli w trybie ustalonym przez Ministerstwo Rolnictwa zostały one uznane za przygotowane do gospodarowania, a zwracana im ziemia wynosi co najmniej 3 ha użytków rolnych;

1.7.2. członkom spółki i towarzystw rolnych oraz innym osobom, które zwróconą w naturze ziemię lub jej część, nie potrzebną im rodzinie, zamierzają wydzierżawić na okres nie krótszy niż trzy lata aktualnemu użytkownikowi tej ziemi albo zrzekać się jej na piśmie — innym osobom fizycznym i prawnym;

1.7.3. osobom, które posiadają wcześniej ziemię, leżącą w granicach ziemi wykupowanej przez państwo, ustalonych dla wyspecjalizowanych nasiennejczy i zarodkowych spółek rolnych, zaopatrzenia w pasze zielne bydła trzymanego w budynkach gospodarczych przedsiębiorstw rolnych, sadow, plantacji jagodowych i szkółek drzew specjalizujących się w sadownictwie przedsiębiorstw rolnych, ogrodów wyspecjalizowanych przedsiębiorstw ogrodniczych z zainstalowanymi systemami nawadniania, zamierzają wydzierżawić przedsiębiorstwom rolnym użytkującym tę ziemię do ustania ich działalności.

Umowa między osobami wyszczególnionymi w punktach 1.7.2. i 1.7.3. oraz przyszłymi dzierżawcami tej ziemi po podaniu w niej przewidzianej do wydzierżawienia powierzchni ziemi i terminu dzierżawy, powinna być zatwierdzona notarialnie;

1.7.4. osobom, odzyskującym ziemię w naturze lub ekwiwalentnej naturze wykorzystywaną przez nie na gospodarstwo osobiste;

1.7.5. osobom, odzyskującym w naturze ziemię na inną działalność rolniczą (ale nie więcej niż 3 ha) użytków rolnych;

1.7.6. osobom, odzyskującym w naturze tylko las;

1.7.7. osobom, odzyskującym w naturze ziemię o przeznaczeniu nierolniczym;

1.7.8. osobom, którym nieodpłatnie przyznawane są działki leśne i rekultywowanego torfowiska jako kompensacja za ziemię wykupowaną przez państwo;

1.7.9. osobom, którym nieodpłatnie przyznawane są działki grunto-

we jako kompensacja za wykupowaną przez państwo ziemię;

1.8. osobom, posiadającym przewidzianą do zwrotu ziemi i pragmatycznym budować na tej ziemi obejście, zanim zostanie zwrócona ziemia dla założenia gospodarstwa chłopskiego, na mocy decyzji zarządu rejonowego mogą być przyznane działki ziemi o wymiarach do 2 ha na budowę tego obejścia, po ukształtowaniu we wstępnym projekcie regulacji rolnych w ramach reformy rolnej i uzgodnieniu z pretendentem do zwrotu ziemi granic tych działek;

1.9. przewidziane do wydzierżawienia działki ziemi państwowej kształtowane są we wstępnych projektach regulacji rolnych w ramach reformy rolnej w trybie następującej kolejności:

1.9.1. spółkom rolnym i innym przedsiębiorstwom rolnym, uwzględniając przedstawione przez nie uzasadnienie zapotrzebowania na ziemię, przeznaczoną do zaopatrzenia w pasze zielne bydła (na ziemi wykupowanej przez państwo);

1.9.2. osobom, pragmatycznym odzyskującym ziemię w naturze na założenie gospodarstwa chłopskiego lub inną działalność rolniczą, jednakże nie posiadającym dokumentów, potrzebnych do przywrócenia prawa własności na ziemię, jak też osobom posiadającym budynki produkcyjne i faktycznie gospodarującym na ziemi, wciągniętej do państwowego funduszu ziemi na założenie gospodarstwa chłopskiego;

1.9.3. osobom, pragmatycznym odzyskującym ziemię w ekwiwalentnej naturze na założenie gospodarstwa chłopskiego w myśl wymagań wyszczególnionych w punkcie 1.7.1. Zaistniałe spory w sprawie położenia działek gruntowych wydzierżawianych tym osobom rozstrzyga gminna służba reformy rolnej na rozszerzonym posiedzeniu z udziałem przedstawicieli, uprawnionych do odzyskania w tej miejscowości ziemi w ekwiwalentnej naturze do działalności rolniczej albo wydzierżawienia jej dla założenia gospodarstwa chłopskiego;

1.9.4. osobom, mieszkającym na wsi, posiadającym budynek gospodarczy i trzymającym bydło, jednakże użytkującym do 0,3 ha ziemi na gospodarstwo osobiste. Obszar ziemi, wydzierżawianej tym osobom, nie powinien przekraczać 2 ha użytków rolnych na jedną rodzinę;

1.9.5. spółkom rolnym i innym przedsiębiorstwom rolnym — dodatkowy obszar ziemi dla rozwijania produkcji rolnej z uwzględnieniem tego, ile ziemi trzeba dla zaopatrzenia bydła we wszystkie rodzaje paszy, jak też dla uprawy roślin przemysłowych, warzyw lub ziemniaków;

1.9.6. innym osobom fizycznym i prawnym na działalność rolniczą. Spośród nich przedsiębiorstwa, posiadające zespoły hodowli trzody chlewnej mogą wydzierżawić ziemię, wykorzystywaną do wylewania ścieków z tych zespołów, dla uprawy roślin tylko w tym przypadku, jeżeli przedsiębiorstwa rolne lub gospodarze wytwarzający produkcję rolną nie złożyli podań albo zrzekli się pisemnie wydzierżawienia tej ziemi;

1.10. granice działek gruntowych we wstępnych projektach regulacji rolnych w ramach reformy rolnej są kształtowane:

1.10.1. po oznakowaniu ich w terenie tymczasowymi znakami granicznymi dla osób wyszczególnionych w punktach 1.7.1., 1.7.4., 1.7.5., 1.7.6., 1.8., 1.9.2., 1.9.3., 1.9.4. i 1.9.6. po uzgodnieniu z gminną służbą reformy rolnej;

1.10.2. po oznakowaniu ich w terenie tymczasowymi znakami granicznymi dla osób wyszczególnionych w punktach 1.7.7. i 1.7.8. po uzgodnieniu z zarządem rejonowym;

1.10.3. po oznakowaniu ich w terenie tymczasowymi znakami granicznymi dla osób wyszczególnionych w punkcie 1.7.9. po uzgodnieniu ze starostą gminy i architektem rejonowym, jeżeli działkę przyznaje się na budownictwo indywidualne;

1.10.4. oznaczając granice według posiadanego kartograficznego materiału byłych posiadaczy bez oznakowania ich w terenie — osobom wyszczególnionym w punktach 1.7.2. i 1.7.3.;

ich w razie potrzeby w terenie — spółkom rolnym i innym osobom prawnym;

1.11. wstępne projekty regulacji rolnych w ramach reformy rolnej są uzgadniane:

1.11.1. z Departamentem Ochrony Środowiska Republiki Litewskiej, jeżeli przewidziane do zwrotu lub sprzedaży na własność prywatne działki gruntowe znajdują się na terytorium rezerwatu lub w strefie intensywnego kraśu. W parkach narodowych i regionalnych ziemię zwraca się lub sprzedaje na własność prywatną tylko według kompleksowego projektu regulacji rolnych w ramach reformy rolnej;

1.11.2. z leśnictwem, jeżeli projektowane do zwrotu, lub sprzedaży na własność prywatną działki gruntowe znajdują się na terytoriach przydzielonych do użytku leśnictwom;

1.11.3. z Ministerstwem Ochrony Kraju, jeżeli projektowane do zwrotu lub sprzedaży na własność prywatne działki gruntowe są w strefach przygranicznych;

1.11.4. ze służbą architekta rejonu lub miasta szczebla republikańskiego, jeżeli w granicach projektu są tereny przewidziane do rozwoju miast;

1.11.5. z gminną służbą reformy rolnej;

1.11.6. z rejonową służbą regulacji rolnych;

1.11.7. z regionalną agencją Departamentu Ochrony Środowiska Republiki Litewskiej;

1.11.8. z Inspekcją Dziedzictwa Kultury Republiki Litewskiej;

1.12. opracowane i uzgodnione wstępne projekty regulacji rolnych w ramach reformy rolnej (począwszy od 1994 roku), zanim zostaną przygotowane kompleksowe projekty regulacji rolnych w ramach reformy rolnej, są rozpatrywane:

1.12.1. w gminnej służbie reformy rolnej — z udziałem autorów projektów oraz zainteresowanych pretendentów do nabycia i użytkowania ziemi oraz przyjęciem wniosku dotyczącego zaoprobowania projektu.

1.12.2. w zarządzie rejonowym — przy ocenie, czy przygotowanie projektów odpowiada metodyce i trybowi przygotowania tych dokumentów oraz wnioskami gminnych służb reformy rolnej, jak też przyjęciu wniosku w sprawie zaoprobowania projektu;

1.12.3. w komisji powołanej przez Ministerstwo Rolnictwa — oceniając jakość przygotowania wstępnych projektów regulacji rolnych w ramach reformy rolnej rozpatrzonych w zarządach rejonowych oraz wnioski zarządów rejonowych dotyczące przygotowania tych projektów i przedstawiając zarządom rejonowym wnioski komisji dotyczące tego, czy projekty odpowiadają wymogom przygotowania projektów, jak też uwagi i propozycje w sprawie precyzowania tych projektów;

1.12.4. w komisji powołanej przez Ministerstwo Leśnictwa, jeżeli ziemia lub las są na terytorium przydzielonym leśnictwom — przedstawiając uwagi i propozycje zarządom rejonowym w sprawie sprzecywaniania projektów;

1.13. zarządy rejonów po dokonaniu oceny uwagi i propozycji komisji ministerstwa, które rozpatrzyły projekty regulacji rolnych w ramach reformy rolnej organizują precyzowanie tych projektów, повторно omawiają je w zarządzie rejonowym i podejmują decyzje w sprawie zaakceptowania projektów;

1.14. zaoprobowane w zarządach rejonowych wstępne projekty regulacji rolnych w ramach reformy rolnej rejestrowane są w rejestrze dokumentów rozplanowania terytorialnego w trybie ustalonym przez Ministerstwo Budownictwa i Urbanistyki;

1.15. decyzje w sprawie przywrócenia prawa własności ziemi lub lasu podejmowane są według charakterystyk działek gruntowych ukształtowanych w projektach regulacji rolnych w ramach reformy rolnej oraz wnioskami gminnych służb reformy rolnej w trybie ustalonym przez rząd Republiki Litewskiej oraz przygotowując się dokumenty potwierdzające własność i prawo do użytkowania ziemi;

1.16. prawo do użytkowania ziemi,

(Dokończenie na str. 8)

O realizacji reformy rolnej na wsi zanim nie zostaną opracowane kompleksowe projekty regulacji rolnej w ramach reformy rolnej

(Dokończenie ze str. 7)

zanim zostaną zatwierdzone kompleksowe projekty regulacji rolnej w ramach reformy rolnej, na wsi użytkują:

- 1.16.1. osoby fizyczne i prawne, którym ziemię przyznano na mocy decyzji rządu Republiki Litewskiej lub zarządów rejonowych;
- 1.16.2. osoby, którym ziemię przyznano w ustalonym trybie na gospodarstwo osobiste i służbowe działki gruntowe;
- 1.16.3. osoby, dla których przygotowuje się dokumenty, niezbędne do przywrócenia prawa własności ziemi, jeżeli zostały przyjęte wnioski gminnych służb reformy rolnej dotyczące zstąpienia podań i te działki gruntowe zostały ukształtowane we wstępnych projektach regulacji rolnej w ramach reformy rolnej i oznakowane w terenie;
- 1.16.4. osoby fizyczne, które z gminnymi służbami reformy rolnej zawarły umowy o dzierżawieniu ziemi państwowej;

- 1.16.5. spółki rolne i inne osoby prawne, które zawarły umowy o dzierżawie ziemi państwowej lub prywatnej;
- 1.17. ziemia, przyznana (wydzierzawiona) w ustalonym trybie osobom fizycznym i prawnym, może być zwrócona na własność lub sprzedana dopiero po zebraniu plonów oziminy, upraw jarych lub traw wieloletnich pierwszego roku albo pierwszego plonu traw drugiego roku;
- 1.18. osobom (albo członkom ich rodzin), które odzyskały działkę gruntową na działalność rolniczą, przekraczającą 3 ha użytków rolnych, może być pozostawiona wcześniej przydzielona dla gospodarstwa osobistego powierzchnia ziemi do użytkowania, zawierając umowę o dzierżawie ziemi państwowej nie dłużej niż na 1 rok. Na życzenie tych osób, granice zwróconych im na własność prywatną działek gruntowych mogą być udokładnione, zaliczając do

- użytkowanej przez nich powierzchni gospodarstwa osobistego i odpowiednio zmniejszając powierzchnię działek gruntowych w innej miejscowości;
- 1.19. osoby, które nabyły na własność prywatną ziemię o przeznaczeniu rolnym, jak też osoby, na których podania w sprawie złożenia gospodarstwa chłopskiego zostały przyjęte wnioski gminnej służby reformy rolnej i dla których działki gruntowe zostały oznakowane w terenie, ale które nie zarejestrowały użytkowanej przez siebie ziemi jako gospodarstwa chłopskiego w trybie ustalonym przez Ministerstwo Rolnictwa, uważane są za innych użytkowników ziemi o przeznaczeniu rolnym;
- 1.20. nieporozumienie między instytucjami wyszczególnionymi w punkcie 1.1., zaistniałe w sprawie ustalenia powierzchni i granic wykupowanej przez państwo ziemi, określonej w art. 12 ustawy Republiki Litewskiej „O trybie i warunkach przywrócenia prawa własności obywateli do zach-

- wanych nieruchomości” rozstrzyga Ministerstwo Rolnictwa;
- 2.1. zanim zostaną przygotowane kompleksowe projekty regulacji rolnej w ramach reformy rolnej, działki ziemi i lasu o przeznaczeniu rolnym nie są oznakowane stałymi granicznymi znakami i nie dokonuje się geodezyjnych pomiarów działek gruntowych, mających na celu ustalenie współrzędnych punktów zwrotnych granic;
- 2.2. kompleksowe projekty regulacji rolnej w ramach reformy rolnej przygotowane są w trybie ustalonym uchwałą rządu Republiki Litewskiej nr 423 z 12 października 1991 r. „O zatwierdzeniu metodyki przygotowania projektów regulacji rolnej w ramach reformy rolnej i ich uzasadnienia ekonomicznego dla miejscowości wiejskich” (Dziennik Ustaw, 1992, nr 1-13, nr 27-786);
- 2.3. uchwałą rządu Republiki Litewskiej nr 190 z 25 marca 1992 r. „O użyciu uchwały rządu Republiki Litewskiej nr 423 z 12 października 1991 r.” (Dziennik Ustaw, 1992, nr 16-441);
- 2.4. uchwałą rządu Republiki Litewskiej nr 525 z 9 lipca 1992 r. „O dalszym prowadzeniu prac w zakresie projektowania regulacji rolnej w ramach reformy rolnej” (Dziennik Ustaw, 1992, nr 26-768);
- 2.5. uchwałą rządu Republiki Litewskiej nr 536 z 14 lipca 1992 r. „O częściowej zmianie niektórych uchwał rządu Republiki Litewskiej w sprawie reformy rolnej i zwrotu ziemi” (Dziennik Ustaw, 1992, nr 27-786);
- 2.6. uchwałą rządu Republiki Litewskiej nr 137 z 4 marca 1993 r. „O pilnych pracach w zakresie reformy rolnej w 1993 roku” (Dziennik Ustaw, 1993, nr 9-224).

Premier
Adolfas ŠLEŽEVIČIUS
Minister rolnictwa
Rimantas KARAZIJA

Zatwierdzone uchwałą rządu Republiki Litewskiej nr 796 z 21 października 1993 r.

Przepisy dotyczące przybycia cudzoziemców, pobytu w Republice Litewskiej i przejazdu przez nią tranzytem

Część ogólna

1. Przepisy te ustalają tryb zatławiania i wydawania dokumentów, legalizujących czasowy pobyt w Republice Litewskiej obywateli i osób bez obywatelstwa (dalej cudzoziemców) państw obcych, zatławiania i wydawania zezwoleń na stałe zamieszkanie w Republice Litewskiej stale mieszkającym w niej cudzoziemcom, wyboru miejsca zamieszkania cudzoziemcom, przejazdu tranzytem przez Republikę Litewską, ewidencji cudzoziemców, jak też kontrolę wykonywania tych przepisów.
2. Cudzoziemcy mogą przybyć do Republiki Litewskiej czasowo lub na stałe zamieszkanie, mając ważny paszport zagraniczny lub inny dokument potwierdzający tożsamość oraz wizę, zezwolenie wydane przez kompetentne instytucje Republiki Litewskiej albo inny odpowiadający im dokument.
3. Obywatele państw zagranicznych, z którymi zawarto umowy w sprawie wjazdu bez wizej, mogą przybywać do Republiki Litewskiej bez wizej.
- Cudzoziemcy, mający świadectwo o zachowaniu prawa do obywatelstwa Republiki Litewskiej, mogą razem z członkami rodzin przybyć do Republiki Litewskiej bez wizej i mieszkać w niej.
4. Na stałe zamieszkanie do Republiki Litewskiej cudzoziemcy mogą przybyć:
 - 4.1. w trybie ustalonym przez ustawę Republiki Litewskiej o emigracji;
 - 4.2. po otrzymaniu świadectwa, potwierdzającego ich prawo do zachowania obywatelstwa Republiki Litewskiej w trybie ustalonym przez Ustawę Republiki Litewskiej o obywatelstwo;
 - 4.3. Obywatele, którzy zgubili paszport lub odpowiadający mu dokument, zawiadamiają o tym miejskie (rejonowe) komisariaty policji, którym powinien wydać zaświadczenie, potwierdzające ten fakt.
 - Zatławianie dokumentów uprawniających do czasowego pobytu cudzoziemców w Republice Litewskiej
 6. Cudzoziemcom zezwala się na pobyt w Republice Litewskiej:
 - 6.1. przybyłym do pracy — na okres ważności umowy (z specjalną wizą);
 - 6.2. przybyłym na naukę oraz staż — na okres nauki, stażu (z wizą specjalną);
 - 6.3. przybyłym, by odwiedzić krewnych, przyjaciół, znajomych jak też w innych celach — do 90 dni (z wizą zwykłą);
 - 6.4. personelowi przedstawicielstw

- diplomatycznych, placówek konsularnych i przedstawicielstw handlowych państw zagranicznych, przedstawicielom organizacji międzynarodowych i przedstawicielom zagranicznych środków masowego przekazu — na okres akredytacji lub pracy (z wizą dyplomatyczną, służbową);
- 6.5. jadącym tranzytem — do 2 dni (z wizą tranzytową);
- 6.6. przybyłym z państw, z którymi zawarto umowy w sprawie bezwizowego wjazdu — 90 dni, jeżeli nie przewidywa czego innego międzynarodowe umowy Republiki Litewskiej;
7. Tryb wydawania wiz Republiki Litewskiej ustala się osobnym dokumentem.
8. Po upływie ważności wizej (albo ustalonego okresu pobytu, jeżeli przyjeżdża się z państwa z którym zawarto umowę w sprawie bezwizowego wjazdu), cudzoziemcy powinni opuścić Republikę Litewską.
9. W razie zmiany celu pobytu w Republice Litewskiej (nauka, praca, inny długoterminowy pobyt), cudzoziemiec nie później niż o 3 doby przed zakończeniem legalnego pobytu w Republice Litewskiej powinien zatławiać odpowiednią wizę.
9. Dokumentów cudzoziemców, którzy przybyli do Republiki Litewskiej na okres do 90 dni nie rejestruje się, z wyjątkiem tych, którzy przybyli z wizą specjalną.
10. Dokumenty cudzoziemców, przybyłych do Republiki Litewskiej na okres, przekraczający 90 dni, muszą być zarejestrowane w ciągu 3 dni.
11. Dokumenty cudzoziemców rejestrują służby migracyjne.
12. Personalne przedstawicielstwa dyplomatycznych, placówek konsularnych i przedstawicielstw handlowych państw zagranicznych, jak też przedstawiciele organizacji międzynarodowych zwalniani są z rejestracji.
13. W razie przyjazdu bezwizowego, gdy kończy się okres legalnego pobytu cudzoziemca, w drodze wjazdu może mu być zatławiona wiza tymczasowa.
14. W paszportach albo odpowiadających im dokumentach cudzoziemców, których dokumenty są zarejestrowane w służbach migracji, stawia się adnotacje o rejestracji.
15. Cudzoziemcy, przybyli na stałe

- zamieszkanie do Republiki Litewskiej powinni uzyskać zezwolenie na stałe zamieszkanie w Republice Litewskiej.
- Wydawanie zezwoleń na stałe zamieszkanie w Republice Litewskiej cudzoziemcom stale mieszkającym w Republice Litewskiej
16. Zezwolenie na stałe zamieszkanie w Republice Litewskiej (dalej zezwolenia) mają prawo otrzymać cudzoziemcy:
- 16.1. którzy legalnie mieszkali stale w Republice Litewskiej do 31 grudnia 1991 r. i mieszkają obecnie;
- 16.2. którym zezwolono na przyjazd do Republiki Litewskiej na stałe zamieszkanie zgodnie z decyzją, podpętą w trybie ustalonym przez ustawę Republiki Litewskiej o imigracji;
- 16.3. którzy mają świadectwo, potwierdzające ich prawo do zachowania obywatelstwa Republiki Litewskiej w trybie ustalonym przez ustawę Republiki Litewskiej o obywatelstwo i przybyli na stałe zamieszkanie do Republiki Litewskiej razem z członkami rodziny.
17. Zezwolenia wydawane są również byłym obywatelom Republiki Litewskiej (na ich prośbę), którzy:
 - 17.1. rzekli się obywatelstwa Republiki Litewskiej i przedstawili dokument potwierdzający ten fakt;
 - 17.2. uzyskali obywatelstwo innego państwa i przedstawili dokument potwierdzający ten fakt;
 - 17.3. uznani za pozabawionych obywatelstwa Republiki Litewskiej po ustaleniu, że podjęli służbę wojskową albo zostali urzędnikiem służby państwowej innego państwa bez zwołania kompetentnych instytucji Republiki Litewskiej.
 - 17.4. utracili obywatelstwo Republiki Litewskiej po unięwaniu aktu o nadaniu obywatelstwa Republiki Litewskiej;
 - 17.5. utracili obywatelstwo Republiki Litewskiej w przypadkach przewidzianych w umowach międzynarodowych.
18. W razie utraty obywatelstwa Republiki Litewskiej, zezwolenia mogą być wydawane, jeżeli osoba mieszka stale w Republice Litewskiej.
18. Zezwolenia stale mieszkającym w Republice Litewskiej cudzoziemcom wydają:
 - 18.1. legalnie mieszkającym stale w Republice Litewskiej do 31 grudnia 1991 r. i mieszkającym obecnie — służby migracji w miejscu ich stałego zamieszkania;
 - 18.2. w innych przypadkach — Departament Migracji przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych.

- Zezwolenie jest wydawane nie później niż w ciągu miesiąca od dnia złożenia podania.
19. Zezwolenia wydaje się cudzoziemcom mającym ukończone 18 lat i są ważne:
 - 19.1. dla obywateli państw zagranicznych w okresie ważności paszportu zagranicznego;
 - 19.2. dla osób bez obywatelstwa — 5 lat.
- W niektórych przypadkach zezwolenia mogą być wydawane cudzoziemcom mającym ukończone 14 lat. Zezwolenie te są ważne do doby, dopóki cudzoziemiec ukończy 18 lat, a następnie muszą być zmieniane.
20. Cudzoziemcy, którzy przybyli na stałe zamieszkanie do Republiki Litewskiej powinni w ciągu 7 dni złożyć dokumenty potrzebne do uzyskania zezwolenia.
21. Stale mieszkającym w Republice Litewskiej cudzoziemcom służby migracji w paszporcie robią adnotację, że stale mieszkają oni w Republice Litewskiej.
- Wybór miejsca zamieszkania przez cudzoziemców
22. Cudzoziemcy mogą przebywać na całym terytorium Republiki Litewskiej. Prawo to może być im ograniczone tylko z racji bezpieczeństwa państwowego i porządku publicznego w trybie ustalonym przez ustawy Republiki Litewskiej.
23. W miejscowościach, w których obowiązują ograniczenia wyboru przez osoby miejsca zamieszkania, cudzoziemcy mogą zamieszkać na stałe wyłącznie w trybie ustalonym przez rząd Republiki Litewskiej.
24. Cudzoziemcy, stale mieszkający w Republice Litewskiej, zmieniając stałe miejsce zamieszkania w Republice Litewskiej, w terminie 7 dni powinni o tym zawiadomić służbę migracji w nowym miejscu stałego zamieszkania.
- Przejazd cudzoziemców tranzytem przez Republikę Litewską
25. Cudzoziemcy mogą jechać tranzytem przez Republikę Litewską tylko mając ważny paszport albo inny odpowiadający mu dokument, wizę tranzytową, wydaną przez przedstawicielstwa dyplomatyczne lub konsularne Republiki Litewskiej lub dokumenty uprawniające do wjazdu do sąsiedniego państwa, jeżeli czego innego nie przewidują ustawy lub umowy międzynarodowe Republiki Litewskiej.
26. Bez wizej tranzytem przez Republikę Litewską mają prawo jechać tranzytem:
 - 26.1. obywatele państw zagranicznych, z którymi ustalono tryb wjazdu bezwizowego;
 - 26.2. cudzoziemcy, lejący samolotem i pozostający w strefie tranzycyjnej portu lotniczego na czas jego lądowania, zmiany i przesiadki pasażerów.
 27. Cudzoziemcom, jadącym tranzytem przez Republikę Litewską, zezwala się przebywać w niej do 2 dni.
 28. Cudzoziemcy, jadący tranzytem przez Republikę Litewską, w przypadku przymusowego zatrzymania się mają prawo przedłużyć wizę w służbie migracji po złożeniu podania i dokumentu, potwierdzającego przymusowe zatrzymanie się.
 - Ewidencja cudzoziemców
 29. Ewidencję przybywających na stałe zamieszkanie do Republiki Litewskiej cudzoziemców prowadzi Departament Migracji przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych.
 30. Ewidencję statystyczną cudzoziemców, przyjeżdżających do Republiki Litewskiej w innych celach prowadzi się osobno w trybie ustalonym przez rząd Republiki Litewskiej.
 - Kontrola wykonywania przepisów
 31. Cudzoziemcom zapoznaję się z ich sytuacją prawną w Republice Litewskiej w trybie ustalonym przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Ministerstwo Spraw Zagranicznych.
 32. Kontrolę legalności pobytu cudzoziemców w Republice Litewskiej sprawują miejskie (rejonowe) komisariaty policji.
 33. Osoby fizyczne i prawne Republiki Litewskiej nie mogą zakwaterować cudzoziemców, którzy nie posiadają wydanej przez kompetentne instytucje Republiki Litewskiej wizej (jeżeli są potrzebne), albo przedstawiają dokumenty, nie odpowiadające wymogom niniejszych przepisów.
 34. Kasy lotnisk i portów, stacji kolejowych i autobusowych nie sprzedają biletów na wjazd za granicę cudzoziemcom, którzy nie przedstawiają ważnego paszportu zagranicznego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość, jak też wydanej przez kompetentne instytucje Republiki Litewskiej wizy lub innego stosownego dokumentu (jeżeli są potrzebne).
 35. Organizacje, które przyjmują cudzoziemców, przybyłych po to, by pracować, uczyć się lub stażować, powinny powiadomić służbę migracji o ich zwolnieniu z pracy lub zakończeniu nauki.
 - Zasady końcowe
 36. Osoby, nie przestrzegające niniejszych przepisów, ponoszą odpowiedzialność w trybie ustalonym przez ustawy Republiki Litewskiej.
 37. Osoby odpowiedzialne za organizację przyjmujących cudzoziemców i osoby fizyczne, jak też osoby odpowiedzialne organizacji obsługujące cudzoziemców za niewykonanie tych przepisów ponoszą odpowiedzialność w trybie ustalonym przez Ustawę Republiki Litewskiej.
 38. Wymagania tych przepisów nie są stosowane wobec pracowników przedstawicielstw dyplomatycznych, placówek konsularnych i przedstawicieli handlowych państw zagranicznych oraz przedstawicieli organizacji międzynarodowych.

Koncert z dwóch pięknych powodów

Na 75 rocznicę niepodległości Polski

W Wileńskim Pałacu Sportu odbył się w ubiegłą sobotę koncert z okazji 75 rocznicy niepodległości Polski. Imprezie tej przyswiecały dwa szczytne cele: uczcić święto narodowe Polski, i w ten sposób myśłą i sercem złączyć się z narodem polskim oraz zebrać środki na budującą się szkołę polską w Wilnie imienia Jana Pawła II. Uroczystość uświetnili swą obecnością dyrektor Departamentu Narodowości Halina Kobeckaitė, ambasador RP Jan Władacki, konsul Dobiesław Rzemieniecki.

Bardzo dobrze, że przed koncertem ludzie zostali poinformowani o stanie finansowym oraz potrzebach, jakie stoją przed szkołą. Zrobili to w sobotnim numerze „Kuriera Wileńskiego” dyrektor szkoły oraz prezes Fundacji Wspierania Budowy Szkoły pan Adam Błaszkiewicz oraz komisja rewizyjna.

Wróćmy na salę Pałacu Sportu. Zanim jednak tam wejdziemy, miniemy spore rzęszce, które czekają, a nuz się wolny bilet trafi. W foyer przy ustawionych stolikach siedzą panie i sprzedają „cegiełki” na szkołę. Aż się serce raduje na widok, że tak koto tych stolików gęsto. W przezroczytych skarbonkach też się lity świeca.

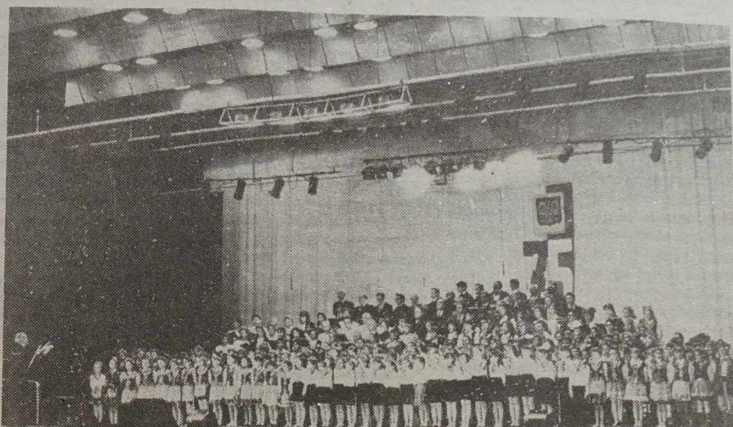
No, ale teraz naprawdę już czas do sali. Prowadzący i Wojciech Karkut zapowiadają pierwszy numer występu. Połączona chóru kościelne (św. Duchy, św. Piotra i Pawła, św. Rafała, św. Teresy, Niepokalane-go Poczęcia N.M.P.), świeckie („Echo”, „Lira”, dziecięce („Dominikańskie Dzieci”, „Wilenka”, „Soliczanka”, „Przepióreczka”, „Biedronka”) śpiewają hymn Polski, Gaude mater Polonia, chwytającą za serce piękną melodią pieśń „Matko Najświętsza

znad Ostrej Bramy (muz. S. Stulgrosza, słowa A. Śniezki) i wiele innych, jakże znanych i miłych sercu swojskich melodii. Przybywali więc nam ułani pod okienko, a my — nie rzucaliśmy ziemi, skąd nasz ród, a wspominając na ziemi litewskiej wizytę najczciodszy Gościa — znów Go pozdrawialiśmy Abba — Ojciec. A wszystkim tym śpiewakom — i dużym, i małym — dyrgował jakże znany, ceniony i lubiany w Wilnie i w dość dużym promieniu od Wilna pan Władek, czyli Władysław Korcuć. Właściwie ten promień należałoby przedłużyć poza Wileńszczyznę aż do samego serca Polski. Bowiem niedawno z Warszawy otrzymał pan Władek Order Uśmiechu.

Trzy zespoły szkolne („Pierwiosnki” ze szkoły im. J. I. Kraszewskiego, „Zgoda” z Rudomina oraz „Świtezianka” ze szkoły im. Sz. Konarskiego) miały występy solowe. „Świtezianka” oczarowała pięknymi strojami, dobrym przygotowaniem (szczególną radość sprawiła widzom młodsza grupa), „Zgoda” podbiła serca widzów swoją świeżością, nowym, nie powielanym w innych zespołach repertuarem. Również „Pierwiosnki” szukają własnego oblicza, co się im bardzo chwali. Te trzy zespoły były bardzo różne i to jest chyba najważniejsze. Różne stroje, różne piosenki, różne tańce, różna interpretacja.

Prawdziwym upiększeniem koncertu był występ doskonałego uczniowskiego zespołu regionalnego z Torunia „Kądziołeczki”.

Dla tych, którzy potrafią odczuć piękno słowa ojczystego, też było coś — Norwid i Sienkiewicz z Mickiewiczem: pospołu. Może mogłoby być tego więcej i nie tylko XIX wiek?

Zawsze kochana, zawsze oklaskiwana „Wilia” wystąpiła z „Suitą Lubelską” i tańcami z Krakowa. Trochę tego mało było. Wiodocznym maraton występów różnych zespołów nie pozwalał na dłuższe popisy tego zespołu.

Nie zawiodła swych wielbicieli „Kapela Wileńska”. Było wesoło, filuternie, to znów rzewnie, tęskno, lirycznie i mimo tej ogromnej sali (harhary — jak ją określił Wincuk) jakoś tak swojsko, kameralnie. Ale cóż to dziwne, skoro są z nami wujek Maniek czyli Marian Wojtkiewicz, Zbigniew Lewicki i w ogóle cała kapela. No, ale żeby nie było zbyt kameralnie, postarał się o to — i to z nadwyzczajnym skutkiem — zespół „Wiliuki”. Nie wiem, czy pod sklepieniem tej budowli ktokolwiek kiedykolwiek oglądał publiczność większą ilością decybeli. Po raz pierwszy przesłabły wątpli, że mury Jerycha naprawdę legły w gruzach od ryku trąb. W każdym razie mój elektroniczny zegarek nie wytrzymał aż tak potężnych drgań powietrza. Zamilkły piękne kuranty, które mi co godzinę wydzwaniały. Jeśli o mnie chodzi, to po dwóch dniach jakoś doszłam do siebie. Nawet zaczynam rozumieć, co się do mnie mówi.

Bardzo przyjemnym akcentem koncertu był pokaz ślubnych strojów. Trzydzieści modelek prezentowało jedną piękniejszą od drugiej suknie ślubne. Nawet nie próbuję tego opisać, bo to trzeba własnymi oczyma widzieć. Był to pokaz mody polsko-litewskiej firmy Claudia-Barbara, której dyrektorką jest pani Helena Paczkowska. Ci z widzów, którzy lubią ludowe a raczej stylizowane na ludowo (czasem, niestety, przy pomocy rosyjskich wyrazów) gawędy pana Dominika Kuziniwi-

cza, czyli Wincuka, mogli się nim nacieszyć do woli — bo i monolog wygłaszał, drugą część koncertu prowadził, i w przerwach w foyer sprzedawał (z autografem!) swoją książkę „Wszystkiego po troszeczkę”.

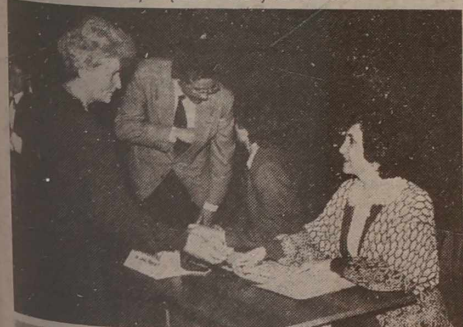
Tych z Państwa, którzy nie byli na koncercie, informuję, iż — o czym urbi et orbi ogłosił ze sceny pan Adam Błaszkiewicz, że organizator koncertu, czyli Fundacja Kultury Polskiej im. J. Montwiła przekazała na budowę szkoły 2.550 litów. Ogólnie biletów sprzedano na sumę 9.240 litów. Niestety, po odliczeniu kosztów imprezy, na szkołę zostało 2.550 litów, jak poinformo-

wala nas Fundacja Kultury Polskiej. Poza tym w czasie koncertu zebrano: dolarów kanadyjskich — 5, dolarów amerykańskich — 384, marek niemieckich — 35, litów — 2.973 oraz 10 centów.

Fundacja Wspierania Budowy Szkoły im. Jana Pawła pragnie na łamach „Kuriera Wileńskiego” serdecznie podziękować organizatorom koncertu, artystom, publiczności oraz gościom, słowem — wszystkim, kto uczestnicząc w tym koncercie pomógł szkole. Bo szkołę tę wspólnym wysiłkiem wybudować musimy.

LUCJA BRZOZOWSKA

NA ZDJĘCIACH: Mazurkiem Dąbrowskiego łączony chór zainaugurował koncert; „Wilia” tańczy nieśmiertelnego krakowiaka; a ino spróbujcie tak przeskoczyć i prze obręcz trzymaną czapkę, jak robią to chłopcy z „Kądziołeczki”; w foyer przy ustawionych stolikach składano datki na budowę szkoły; podbiła serce widzów młodsza grupa „Świtezianki”; „Kapela Wileńska” stworzyła wspaniałą nastrój na sal.

Tiesa

• Aldona Sirbutavičiūtė wraca do tematu śledztwa, które toczy się w stosunku do ekspremiera G. Vagnoriusa i eksministra finansów E. Kunevičienė. Oto, co mówi pani eksminister (środa):

— W ubiegłym tygodniu komisja badania przestępstw gospodarczych opublikowała i skomentowała swoją uchwałę, dotyczącą niektórych bezprawnych działań, jakich dokonalam będąc na stanowisku ministra finansów... Wyszczególniono tam wiele imponujących liczb, mówi się o milionach dolarów, marek, talonów. W istocie, gdy byłam ministrem, sporządzano dwa budżety: budżet państwowy w rublach i talonach oraz fundusz walutowy, kształtowany z podatków, pobierany od przedsiębiorstw nie w rublach, lecz w walucie wymienialnej. Tym drugim funduszem dysponowało Ministerstwo Finansów. Jednakże w sprawie wykorzystywania tego funduszu przyjęto specjalną ustawę i my przestępczaliśmy jej ustaleń. Jeden z artykułów, mianowicie siódmy, głosił, że rząd powinien przedstawić plan użytkowania środków funduszu. Plany te przedstawiłmy rządowi, on zaś z kolei — Radzie Najwyższej. Ale RN nie rozpatrywała i nie zatwierdzała tych planów. Naturalnie, nie oznaczało to, że nie wolno wykorzystywać środków walutowych. Wykorzystaliśmy zgodnie ze swym projektem i, sądzę, że nie naruszyliśmy ustaw.

— Czy wzywano panią do prokuratury w sprawie zaświadczenia tego lub innego faktu?

— Zostałam wezwana dla wyjaśnienia wykorzystania środków funduszu walutowego przy kupowaniu leków. Chciano obarczyć winą mnie, okazało się, że na duży dopuścił się przedsiębiorca. Ucierpiał mój zastępca, nieodpowiednio bowiem wypełnił dokumenty".

• Algirdas Jokušis polemizuje z wystąpieniami w prasie liderów opozycji:

„Pod względem publicystycznej pracowitości i dojrzałości myśli z profesorem V. Landsbergiem mógłby chyba współzawodniczyć Lenin: parę razy tygodniowo lider demaskuje niecierpliwym reżim DPPL to w „Lietuvos aidas", to w „Valstiečių laikraštis" (jest on wielkim przyjacielem rolników od pamiętnego wicew 23 maja 1991 r.), to w „Amžius". Jego wnioski są zaskakujące, jego uogólnienia bulwersują wyobraźnię.

W swych dywagacjach zatytułowanych „Ażja na Litwie" („Lietuvos aidas" z 30 października 1993 r.), V. Landsbergis stylowo opowiada, jak z powodu braku szacunku DPPL-istów do pana Vagnoriusa Litwa stała się częścią Azji. Gdyby szanowali byłego premiera kraju, obecnie TS (LK), byłaby pozostała w Europie, a teraz... — jak żyłka po obiedzie, co zarobili, to i mają.

A jaka hańba dla starej Europy: w samym jej centrum — dzika i podstępna Azja.

Przypisując Litwę Azji lider powodował się żelazną logiką i następującymi zasadami.

Dziś w Europie dogmat nieomyślności przyluguje papierozów oraz organizacjom i ugrupowaniom trzeciego Sajudis. Niezależnie od tego, co czynią ci przedstawiciele, jest to prawidłowe i słuszne. Kto zaś wątpi w to, staje się Latynosem, Afrykańczykiem lub Azjatą.

Lider — Europejczyk w „drugich" i „trzecich" kontynentach dostrzega również wiele odcieni. Tym razem Litwę przypisano uzbeckiemu azjatyzmowi, w Uzbekistanie bowiem, podobnie jak i u nas, „gromieni są ludzie walczący przeciwko totalitaryzmowi reżimowi komunistów, o demokrację i niepodległość" (G. Vagnorius swą działalnością z ostatnich dziesięcioleci właśnie jest zaliczany do tej kategorii uczestników ruchu oporu)".

• Posel na Sejm Pranciškus Vitkevičius mówiąc o problemach własności m. in. pisze:

„Teraz powstaje problem zwrotu mienia Kościoła. Naturalnie, Kościołowi trzeba zwrócić lub zrekonstruować majątek, ale nie krzywdząc ludzi Litwy. Oni i tak są już pokrzywdzeni.

Czy można określić jako chrześcijańską miłość, jeżeli dzieci wypęda się z domów dziecka, likwiduje się szpitale, zamyka zakłady, majątek przekazuje się gminom religijnym. Nawet nie zastanawia się — może one są pozbawione ludzi Litwy. Są już fakty, że

organizacje religijne po odebraniu pomieszczeń, ustalają takie lichwiarskie komorne, jakich nie odważają się zająć najwięksi wyzkiwacze.

Książd P. Jakas pisze w „Nowym humanizmie": Dookoła udaje się spekulowanie nie tylko ideami politycznymi, ale również kulturalnymi, nawet religijnymi. Na świecie jest mnóstwo takich spekulantów. Gdyby ta cała obłuda pewnego pięknego dnia utraciła swą maskę i pokazała się w całej swej nagoci, wielu uczciwych ludzi wpadłoby w szok. Wielkie oburzenie budzą szczególnie ci spekulanci, którzy przesłaniają twarz maską świętości. Rzekomo reprezentując sprawy Boga, bronią własnych interesów. Żądając posłuszeństwa idealom, wnoszą własną potęgę. Proponując wyzwanie się oraz ofiarność produkując dobra ziemskie. Taki bezwstyś sięga takiego stopnia, że tworząc sobie luksus i gromadząc zapasy ośmiela się uważać siebie za następców osób, które taki sposób życia potępily przede wszystkim".

• Alfredas Skopas rozmawia z funkcjonariuszami policji litewskiej A. Čiupkiem i V. Navickasem na temat przestępczości:

„Nie jest żadną tajemnicą, że przestępcy na Litwie dysponują bronią różnych rodzajów. W tym roku szczególnie wzrosła liczba przestępstw z użyciem pistoletów, karabinów automatycznych, materiałów wybuchowych. Przesłępcy nie kolekcjonują broni bojowej, ale używają zgodnie z bezpośrednim przeznaczeniem.

Niestety, uczciwy, nie sądzony, zdrowy psychicznie obywatel Litwy nie może nabyć i używać broni, aby obronił swe zdrowie, życie, rodzinę i mienie. Zabrania ustawa. Paradoks.

Komisarz — inspektor A. Čiupka uważa:

— Całą bronią gwarantowaną: pistolety, rewolwery, automaty, karabiny zaliczamy do broni wojskowej. Jak wiadomo, mieszkańcy nie mogą używać broni do celów samoobrony. Między innymi, na Litwie nie mamy konkretnie określonego pojęcia samoobrony (bezpieczeństwa). Przygotowujemy projekt ustawy, w którym zostaną określone wszystkie rodzaje broni. Gdy takie dokumenty wejdą w życie, to będziemy rozpatrywać tryb wydawania zezwoleń dla tych, którzy chcą nabyć broń palną.

— Ale po zezwoleniu na swobodne nabywanie pistoletów kalibru 35, przestępcy mogą je wykorzystywać do niespodziewanych napaści. Człowiek będzie pokaleczony i spróbuje potem udowodnić, kto jest winny (...)

W ogólnej sytuacji paradoksalna. Zezwalamy używać do obrony strzelb myśliwskich o gładkich lufach, one zaś są o wiele niebezpieczniej niż od pistoletu bojowego. Niestety, nie ma ustawy, która by regulowała, gdzie w istocie można użyć tej broni. Mówimy: „Nie przekraczając granicy koniecznej obrony". A gdzie jest ta granica? Dlatego przede wszystkim musi być przygotowana baza ustawowa, a dopiero wtedy można decydować, czy zezwolic lub nie zezwolic obywatelom na nabywanie broni" (...)

LIEUVOS AIDAS

• Liderzy opozycji sejmowej oraz Związku Ojczyzny V. Landsbergis i G. Vagnorius w środowisku numerze piszą: „W ostatnich latach niektóre gazety litewskie opublikowały wypadki bądź oskarżenia przeciwko różnym osobom podkreślając, że są to Żydzi. Podobne zjawiska nie były i nie są zgodne z polityką i tradycjami Republiki Litewskiej zarówno w latach 1918-1940, jak też po odrodzeniu prawnym niezależnego państwa 11 marca 1990 r. Swoją drogą powyższe wypadki służyły wysiłkom propagandowym niektórych instytucji zagranicznych w celu oskarżenia Republiki Litewskiej o antysemityzm, a całego narodu litewskiego — o zbrodnie wobec Żydów. Prawdopodobnie te oskarżenia nie były i nie są przypadkowe.

Niestety, w takim kontekście musimy ubolewać, że opublikowano w izraelskiej gazecie „Nowosti Niedieli" wywiad z N. Kaplanem nosi tytuł „Litewska „Respublika" przeciwko żydowskiej „Panterze". Dziennik „Respublika" nie jest charakterystyczną gazetą litewską i prowokowane przez niego sensacyjne publikacje nie powinny być uważane za wskaźnik nastrojów i poglądów społeczeństwa litewskiego lub litewskiej prasy. Dziennik ten i wcześniej nie krepujący się wyszydzał wileńskiego rabina lub zamieścił portret słynnego muzyka, gościła Litwę obok tytułu artykułu o tym, że jakiś Żyd zesłał Litwiną na Syberię. Podobne cechy publikacji „Respubliki" odzwierciedlają nastroje określonej grupy interesów politycznych, co

bynajmniej nie potwierdza sugestii wspomnianej gazety izraelskiej, iż na całej Litwie występują antysemickie knowania. Związek Ojczyzny kontynuując ustalenia Sajudis Litwy, zmierzające do tworzenia na Litwie społeczeństwa obywatelskiego i sprzeciwiania się dowlonemu skłócaniu i podżeganiu narodów i narodowości".

• Zapoznamy również naszych Czytelników z zmianami w opłacie cel (autor — prawnik A. Ignatavičius):

• **Zołaty celnej zwalnia się:**
 — środki transportu, regularnie przewożące do innych państw ładunki, bagaż i pasażerów, a także narzędzia, paliwo, artykuły spożywcze i inne przedmioty, które mogą się przydać w drodze, podczas postoju lub likwidacji różnych usterek powyższych środków transportu;

• **walutę obcą i papiery wartościowe:**
 — towary i inne przedmioty, nie nadające się do użytku;

• **towary i inne przedmioty, które podczas przewozu trafiają na terytorium celne Republiki Litewskiej w charakterze pomocy humanitarnej, odnotowanej w odpowiednich dokumentach;**

• **towary i inne przedmioty, czasowo wwożone na terytorium celne Litwy i wywożone z powrotem bądź czasowo wywożone i wwożone bez ich przeróbki lub przetworstwa, czyli przeznaczone na targi niekomercyjne, wystawy i podobne przedsięwzięcia, wyposażenie zawodowe pracowników prasy, telewizji, kinematografii, nauki, oświaty, kultury, medycyny, sportowców; opakowania i wzory towarów, towary, służące dla potrzeb nauki, nauki i kultury (książki, czasopisma, gazety, instrumenty muzyczne, rekwizyty teatralne i sprzęt sportowy, inwentarz religijny); przedmioty użytku osobistego podróżnych; turystyczny materiał reklamowy; zwierzęta, zaliczane do powyższych towarów.**

Od opłaty celnej zwalnia się również sprzęt kompensacyjny inwalidów oraz części zapasowe i składowe tego sprzętu; towary i inne przedmioty, wwożone do sklepów lub magazynów celnych znajdujących się na terytorium celnym Republiki Litewskiej i nie podlegających ocenie i wywożone z nich poza terytorium celne Republiki Litewskiej.

Cła nie pobiera się, jeśli towary czasowo wwożone są na terytorium celne lub czasowo wywożone z niego w celu przetworstwa i zwracane po przetworstwie (jedynie zgodnie z odpowiednimi umowami) jeśli się wwozi sprzęt techniczny, broń i amunicję, przeznaczone dla Ministerstwa Ochrony Kraju i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych według listy przygotowanej przez te ministerstwa i wydanych zezwoleń.

Cła nie pobiera się też w innych przypadkach, przewidzianych w konwencjach międzynarodowych, ustawach i aktach postawowych Republiki Litewskiej".

• W piątkowym numerze Bronius Kuzmikas pisze o międzynarodowym seminarium, które odbyło się w Budapeszcie na temat mniejszości narodowych w Europie.

„Jednakże mniejszości, czekając, aby państwo zapewniło i broniło jej prawa, sama powinna być lojalna wobec państwa i większości narodowej, poznać jej kulturę, szanować jej język. Mniejszość narodowa nie powinna być piątą kolumną w państwie, wykonawczynią tajnych zamierzeń jakiegokolwiek ościennego państwa. W wypadkach niezadowolenia i konfliktów mniejszość powinna zwracać się do instytucji własnego państwa, ostatecznie do organizacji międzynarodowych, ale nie do państwa ościennego, nie do ojczyzny historycznej.

Te skonstruowane na seminarium sprawy mając żywnie ważne znaczenie dla państw bałtyckich. Z przyjemnością rozmawiało się z polskimi senatorami Dorotą Simonides i Piotrem Andrzejewskim, których zdaniem mniejszość polska na Litwie, domagając się sobie tych lub innych praw, powinna przede wszystkim udowodnić swą lojalność wobec Państwa Litewskiego i jej ustawy. Niestety, tak sądzą wcale nie wszyscy polscy senatorzy. W dyskusjach dominowała również opinia, że przygotowani specjalistów w wyższej szkole w języku mniejszości jest nieusprawiedliwione pod względem praktycznym, prócz tego, to tylko powodowałyby zasklepienie się mniejszości w swym getcie etnicznym.

Zastniwały odmienne poglądy przy omawianiu tego, jak mniejszości narodowe mogłyby być reprezentowane w instytucjach władzy lokalnej i narodowej. Kwestia się zawęzła — czy stosowną rzeczą są partie polityczne na podstawie mniejszości narodowych? Przedstawi-

ciel węgierskiego ruchu chrześcijańskich demokratów w Słowacji twierdził, że takie partie są najodpowiedniejszym sposobem wyrażania interesów mniejszości. Ale wysunęło przeciwko temu zastrzeżenie, jako że głównym celem partii politycznych jest dążenie do władzy, natomiast dążąca do władzy mniejszość narodowa nieuchronnie wpada w konflikt z większością narodową kraju, narusza lojalność. Prócz tego partia mniejszości z łatwością staje się filią czy nawet zamaskowaną piątą kolumną jakiegokolwiek partii ościennego państwa. Interesy mniejszości narodowej mogą być wyrażane inaczej, zwłaszcza poprzez organizacje społeczne mniejszości, mające prawo do udziału w wyborach.

Wspomniany senatorowie polscy również uważali za niecelowe istnienie partii politycznych mniejszości narodowych, a na taki ich pogląd, jak się zdaje, wpływała niechęć, aby w Polsce działała jakakolwiek partia polityczna mniejszości niemieckiej. Ale doskonale rozumieją oni również to, co oznaczałoby działanie partii politycznej na podstawie mniejszości narodowej na Litwie. W rozmowie z nimi nasuwał się racjonalny precedens dla oceny sytuacji mniejszości polskojęzycznej na Litwie w porównaniu z sytuacją mniejszości niemieckojęzycznej w Polsce" (...).

• O prawdziwej cenie tanich samochodów pisze w środowisku numerze Audris Kultrėvičius:

„W 1992 roku na Litwie skradziono 1706 samochodów, z nich 920 nie odnalaziono. W ciągu pierwszych dziewięciu miesięcy br. skradziono 1934 samochody. Na razie 1332 nie odnalaziono. W Niemczech co roku bez śladu znika 65-85 tys. pojazdów. Handel kradzionymi samochodami staje się dochodowym zawodem nie tylko za granicą, lecz i na Litwie.

Nowy WAZ-21099 kosztuje ponad 10 tys. dolarów. Nawet, lecz kradzione samochody tejże marki kosztuje około 7,5 tys. dolarów. Kilkuletnie kradzione BMW, ople, mercedesy można nabyć za cenę do 10 tys. dolarów. Najnowsze ekskluzywne kradzione modele, kosztujące w Niemczech ponad 150 tys. marek, tu sprzedaje się za kilkadziesiąt tysięcy dolarów. Jeszcze w ubiegłym roku Mekka handlu kradzionymi samochodami w krajach bałtyckich była Łotwa, dzisiaj i Litwa pod tym względem nie ustępuje sąsiadom.

Z powodu tych brudnych transakcji sprzedawania kradzionych samochodów najbardziej cierpią spółki ubezpieczeniowe państw zachodnich, obecnie ledwie wiążące koniec z końcem. Przeciwość wypracując klientowi kompensatę ubezpieczeniową za skradziony samochód, spółka powinna ubezpieczyć ich jeszcze ponad 300, by pokryć straty. W ostatnich latach z powodu napływu skradzionych pojazdów na rynku Polski, państw bałtyckich i Rosji, znajdujące się na progu bankructwa spółki ubezpieczeniowe zaczęły szukać kontaktów z funkcjonariuszami prawodawstwa Wschodu. Od roku działający pododdział MSW interesujący się kradzionymi samochodami, współpracując z Niemieckim Związkiem Spółek Ubezpieczeniowych, jednoczącym większe i mniejsze firmy ubezpieczeniowe. Ten związek spółek ubezpieczeniowych podarował MSW nowoczesny komputer, przy którego pomocy w ciągu kilku sekund można sprawdzić, czy samochód nie jest kradziony. Stare komputery wykonują tę pracę w ciągu pięciu minut. Litwie więcej co tydzień Niemcy przesyłają na Litwę dyskiety komputerowe z najnowszą informacją o skradzionych samochodach. Nie ważne, gdzie jest skradziono — w Niemczech, Belgii, Austrii czy Polsce — jeżeli jest ubezpieczony w jednej z niemieckich spółek, jego dane zawarte są w komputerze.

W bieżącym roku na Litwie odnalaziono ponad 200 samochodów skradzionych w innych państwach. Część z nich kiedyś znikła w Rosji, innych krajach WNP (na razie ze wschodem takich dobrych kontaktów, jak z Niemcami nie ma), inna część trafiła na Litwę ze Wschodu. Do lokalnych afer coraz bardziej przystosowują się obokrajowcy, którzy dla wielu dotychczas byli obywatelami niekwalifikowanymi. Na Litwie znanych jest już kilka przypadków, gdy obywatele Niemiec, po pomyślnym sprzedaży tu samochodu, w domu powiadomiali spółki ubezpieczeniowe, że ich samochód „skradziono".

LTV
8.00 — Panorama. 8.25 — Wiadomości w jez. niem. 8.55 — Wiadomości w jez. franc. 9.20 — Album rodzinny. 9.45 — Serial krym. „Starzec”. 18.00 — Wiadomości. 18.10 — Dla dzieci. 18.50 — Wiadomości (ros). 19.00 — Koszykówka. Litwa-Estonia. 20.30 — Wybory do Sejmu RL w Koszardzkim Okręgu Wyborczym nr 59. 21.00 — Panorama. 21.30 — Program MTV. 22.30 — Wieczoryn. 23.15 — Wiadomości wieczorne. 23.30 — Plac Europy. 24.00 — Studio MT.

TELE-3

7.00 — Nowości CNN. 7.30 — Lekcja jez. ang. 7.33 — Muzyka. 8.00 — Filmy anim. 9.30 — Aerobic. 10.00 — Muzyka. 10.30 — Film dok. 10.55 — Serial „Santa Barbara”. 12.40 — Lekcja jez. ang. 14.57 — Lekcja jez. ang. 15.00 — Filmy anim. 16.30 — Muzyka. 18.00 — Lekcja koszykówki. 18.15 — Okno na przyrodę. 18.30 — Program Jurbskijskiej TV. 19.00 — Wiad. 19.20 — Lekcja jez. ang. 19.25 — Film. 20.30 — Cele przedsielbiorczości. 21.00 — Nowości CNN. 21.30 — Lekcja jez. ang. 21.33 — Podniebny akrobata — Jurgis Kairys. 22.00 — Film. 23.45 — Lekcja jez. ang. 23.50 — Muzyka.

WARSZAWA

10.00 — Wiadomości. 10.15 — Mama i ja. 10.30 — Domowe przedszkole. 11.00 — „Na wariackich papierach” — serial prod. USA. 11.50 — Taki jest świat — magazyn reporterski. 12.15 — Klub dobrej książki. 12.30 — Podróż na Kresy — Grodek Podolski. 13.00 — Wiadomości. 13.15 — Magazyn notowań. 13.45 — Dla młodych widzów. 14.30 — 16.55 — Telewizja edukacyjna. 17.05 — Dla młodych widzów. 17.50 — Muzyczna Jedynka. 18.00 — Teleexpress. 18.20 — Magazyn ekologiczny. 18.40 — Reportaż. 19.05 — „Na wariackich papierach” — serial prod. USA. 20.00 — Wieczorynka. 20.30 — Wiadomości. 20.15 — Studio sport — eliminacje do mistrzostw świata w piłce nożnej. Mecz Turcja-Norwegia. 23.05 — Program muzyczny. 24.00 — Wiadomości. 0.15 — Górcząca linia. 0.25 — Muzyczna Jedynka. 0.30 — „Krzyk wolności” — film fab. prod. ang.

OSTANKINO

4.55 — Program dnia. 5.00 — Dziennik. 5.20 — Gimnastyka. 5.30 — Poranek. 7.45 — Firma gwarantuje. 8.00 — Dziennik. 8.20 — Program inform. dla dzieci. 8.40 — Serial „Po prostu Maria”. 9.30 — Most handlowy. 10.40 — Film anim. 10.50 — Ekspres prasowy. 11.00 — Dziennik. 11.20 — TV film fab. „Cisza” (2). 12.25 — TV film fab. „Faworyt” (2). 13.30 — Film anim. 13.40 — Tańce z hiszpańskiej prowincji Estramadur. 14.00 — Dziennik. 14.25 — Rozmaitości. 15.10 — Notes. 15.15 — Film anim. 15.40 — Konkurs humorystów. 16.05 — Mówią między nami. 16.25 — Film anim. 16.50 — Technodrom. 17.00 — Dziennik. 17.25 — Między państwowa Spółka TVR „Mir”. 17.50 — Dokumenty i losy. 17.55 — O pogodzie. 18.00 — Serial „Po prostu Maria”. 18.55 — Reklama. 19.00 — Piłkarskie mistrzostwa Rosji „Dynamo” (Moskwa) — „Rostsielmasz” Rostów na Donem (2 połowa). 19.50 — Dobranocka. 20.00 — Dziennik. 20.40 — TV filmy fab. „Pelnocenniki”. 1. „Kto jest mordercą”. Podczas przemy — o 22.00 — Miniatura. 23.15 — Dziennik. 23.40 — Rajska koktajl. 0.35 — Ekspres prasowy.

CZWARTEK, 11 LISTOPADA

LTV

8.00 — Panorama. 8.25 — Wiadomości w jez. niem. 8.55 — Wiadomości w jez. franc. 9.20 — Album rodzinny. 9.45 — Serial krym. „Starzec”. 18.00 — Wiadomości. 18.10 — Dla dzieci. 18.50 — Wiadomości (ros). 19.00 — Koszykówka. Litwa-Estonia. 20.30 — Wybory do Sejmu RL w Koszardzkim Okręgu Wyborczym nr 59. 21.00 — Panorama. 21.30 — Program MTV. 22.30 — Wieczoryn. 23.15 — Wiadomości wieczorne. 23.30 — Plac Europy. 24.00 — Studio MT.

DROGO SKUPIJEMY

czeki inwestycyjne w Wilnie i rejonie wileńskim.
Zwracać się: Vilnius, Kalvariju 26 (gab. 1), tel. 73-21-72.
(Zam. 2740)

domości w jez. niemieckim. 8.55 — Wiadomości w jez. francuskim. 9.20 — Program o biznesie. 9.45 — Niemiecki program edukacyjny. 18.00 — Wiadomości. 18.10 — Dla dzieci. 18.50 — Wiadomości (ros). 19.00 — Wiadomości BBC. 19.30 — Serial „Znowu ty?” (16). 20.00 — Katołki studio TV. 20.30 — Program sportowy „21”. 21.00 — Panorama. 21.30 — Mosty. 22.15 — Film „Szalony biznes” (4). 23.05 — Film dok. 23.15 — Wiadomości wieczorne. 23.30 — Rock Weekend-7.

BAŁTYCKA TV

18.00 — Program TVP. 21.00 — Etnostudio. 21.30 — TV ring. „Nie szukaj słowa w kieszeni”. 22.15 — Topauto-93. 22.30 — Brydz sportowy. 22.45 — Nowości bałtyckie. 23.00 — Film „Ekspres grozy”. 0.35 — Program TVP.

TELE-3

7.00 — Nowości CNN. 7.30 — Lekcja jez. angielskiego. 7.33 — Muzyka. 8.00 — Filmy anim. 9.30 — Aerobic. 10.00 — Muzyka. 10.30 — Film: „Zapomniana melodia na flet” (1-2). 12.40 — Lekcja jez. angielskiego. 14.57 — Lekcja jez. angielskiego. 15.00 — Filmy anim. 16.30 — Muzyka. 18.00 — Wielka rodzina. 18.30 — Program Poniewiejskiej TV. 19.00 — Wiad. 19.20 — Lekcja jez. angielskiego. 19.25 — Serial „Santa Barbara”. 20.20 — Wiadomości kryminalne. 20.30 — Sam sobie reżyserem. 21.00 — Nowości CNN. 21.30 — Lekcja jez. angielskiego. 21.33 — 911. 22.00 — Film. 23.40 — Lekcja jez. angielskiego. 23.45 — Muzyka.

WARSZAWA

10.00 — Film dla młodych widzów: „Nicolas Nickleby”. 11.15 — „By ogarnąć świat” (1). 12.20 — „Narodziny” — program dokumentalny. 12.50 — Transmisja uroczystości przed Grobem Nieznanego Żołnierza w Warszawie — w rocznicę powstania II Rzeczypospolitej. 14.10 — Teatr dla dzieci: Anna Świrszczyńska — „Farfurka królowej Bony” (1). 15.05 — W starym kinie: „Mogila Nieznanego Żołnierza” — film fab. prod. polskiej. 16.50 — Retransmisja koncertu z sali koncertowej w Warszawie. 18.00 — Teleexpress. 18.25 — „Złodzijska miłość” — komedia kryminalna prod. USA. 20.00 — „Taniec Barnaby”. 20.10 — Wieczorynka. 20.30 — Wiadomości. 21.15 — Transmisja koncertu. 22.45 — Program dokumentalny. 23.35 — „Sentymenty” — program Agnieszki Osieckiej. 0.35 — „Uzany za niewinnego” — dramat kryminalny prod. USA.

OSTANKINO

4.55 — Program dnia. 5.00 — Dziennik. 5.20 — Gimnastyka. 5.30 — Poranek. 7.45 — Firma gwarantuje. 8.00 — Dziennik. 8.20 — Kidi vidi. 8.40 — Serial „Po prostu Maria”. 9.30 — W świącie zwierząt. 10.10 — Do lat szesnastu i więcej. 10.50 — Ekspres prasowy. 11.00 — Dziennik. 11.20 — TV film fab. „Miłość nie wybacz”. 12.25 — Film-spektakl. F. Dostojewski „Dwór Stepanczikowa i jego mieszkający”. 13.50 — Film anim. 14.00 — Dziennik. 14.25 — Rozmaitości. 15.10 — Notes. 15.15 — Film anim. 15.40 — Rock. 16.20 — Do lat szesnastu i więcej. 17.00 — Dziennik. 17.25 — TV film dok. 17.55 — Dokumenty i losy. 18.00 — O pogodzie. 18.05 — Serial „Po prostu Maria”. 18.55 — W gościnie u władcy. 19.40 — Dobranocka. 19.55 — Reklama. 20.00 — Dziennik. 20.40 — Loteria „Millon”. 21.10 — Serial „Misteczko Twin Peaks” (3). 22.05 — Półśr-93. 23.15 — Dziennik. 23.40 — Kino na poste restante. 0.20 — MTV. 1.20 — Ekspres prasowy.

Ubolewanie i współczucie Weronice PIETKIEWICZ z powodu śmierci Ojca wyrażają pracownicy Przedsiębiorstwa Państwowego Starostwa Karoliniego

Sport

Szansa na poprawkę

Tegoroczne finały koszykarskich mistrzostw Europy w Niemczech reprezentanci Litwy oglądali siedząc w fotelach jako widzowie, albowiem nie zdołali się przebić do grona 16 najlepszych zespołów. Teraz jest szansa na poprawkę, gdyż dziś w pięciu grupach na parkietach Starożytnego Kontynentu rozpoczyna się turniej kwalifikacyjny do mistrzostw Europy roku 1995.

Z woli losu Litwa wraz z Łotwą, Estonią i Słowenią trafiła do grupy „B”. W pierwszym spotkaniu dziś podejmie ona w Wileńskim Pałacu Sportu reprezentację Estonii. 13 listopada w drugim (wyjazdowym) pojedynku jej rywalem będzie Słowenia, a 17 listopada znów jako gospodarz zagra z Łotwą.

Pozostałe grupy eliminacyjnej tworzą: „A” — Słowacja, Chorwacja, Belgia, Szwecja, „C” — Finlandia, Rosja, Bośnia/Hercegowina, Ukraina, „D” — Izrael, Czechy, Hiszpania, Turcja, „E” — Bułgaria, Węgry, Francja, Włochy.

Runda rewanżowa odbędzie się w listopadzie przyszłego roku.

Preludium ostatniej rozgrywki

Eliminacje piłkarskich mistrzostw świata-94 zbliżają się do końca. W strefie europejskiej ostatnie rozgrywki zapadną 17 listopada, kiedy odbędzie się aż 11 pojedynków, kończących rywalizację o paszporty do USA. W identycznej sytuacji są także piłkarze Argentyny i Australii, którzy 17 bm zakończą w Buenos Aires barażowe pojedynki o udział w MŚ-94 (pierwszy mecz 1:1).

Dziś na europejskich boiskach — preludium ostatniej rozgrywki: odbędzie się 4 spotkania. Najważniejsze rozegrane zostanie w Lizbonie, gdzie Portugalija podejmować będzie Estonię, a wygrana gospodarzy daje im szansę na awans. Na razie w grupie I prowadzi Włochy — 14 pkt po 9 meczach, przed Szwajcarią — 13 pkt (9) i Portugalią — 12 pkt (8). Te zespoły walczą właśnie o miejsce w finałach.

Pozostałe 3 spotkania będą spod znaku „pietruśki”, gdyż praktycznie o niczym nie decydują. W grupie II Turcja podjmie Norwegię, a w grupie VI Izrael gra z Finlandią, a Austria ze Szwecją.

Awans jak we mgle

Hokejowa reprezentacja Litwy ubiega się o start w mistrzostwach świata grupy „C”. Dostąpi tego zaszczytu, jeśli w dwumeczu będzie lepsza od Estonii. Niestety, początek nie wypadł korzystnie. Litewscy mistrzowie kręka przegrali w Tallinie z Estonią — 3:8.

Gospodarze, mający w składzie aż 16 hokeistów grających na co dzień w ligach Finlandii, Rosji i Lotwy byli lepsi od opartej w zasadzie na amatorach elektrycznej „Energii” reprezentacji Litwy.

Szansy, choć bardzo mgliste, wypadnie szukać w rewanżu 20 listopada w Elektranai. Wygrana 5 bramkami pozwoli awansować gospodarzom do grupy „C”.

Zmarł Turczyn

W Bukareszcie podczas spotkania szczyptorników kijowskiego „Spartaka” z bukareszteńskim „Rapidem” w ramach turnieju o Puchar Europy na awans zawała zmarł znany trener ukraiński J. Turczyn.

59-letni Turczyn przez lat 20 prowadził byłą reprezentację ZSRR w piłce ręcznej. Pod jego wodzą startowała ona w czterech Igrzyskach Olimpijskich i tyżuz mistrzostwach świata.

Firma produkcyjno-handlowa

zatrudni:

- inżynierów i techników różnych specjalności na różne kierownicze stanowiska
- stolarzy, malarzy, spawacza, ślusarza, elektryka, kierowcę
- pracownic biura.

Informacja: Vilnius, tel. 77-94-92.

(Zam. 2754)

DROGO SKUPIJEMY ZŁOTO, PŁATYNĘ KAŻDEJ PROBY. ORDERZY LENINIA. ROZLICZAMY SIĘ OD RAZU!
Pracujemy każdy dzień od godz. 9 do 20. Vrublevskio 2, kolo placu Katedralnego, Vilnius, tel. 22 70 17

SKLEP „RUBINAS”
DROGO SKUPIJEMY złoto, platynę, pallad i srebro techniczne.
Vilnius, Pylimo 29, tel. 22-32-50.
(Zam. 2705)

SPRZEDAJEMY zimowe skórzane kurtki ze skrawków na naturalnym futrze (45-48). Kożuchy, naturalne i sztuczne (45-48). Wielki wybór.
Tel. 77-64-93.
(Zam. 2735)

W centrum miasta DROGO SKUPIJEMY złoto i platynę.
Vilnius, tel. 75-15-28, 75-51-81.
(Zam. 2731)

SPRZEDAJĘ lub zamienię 4-pokojowe mieszkanie na mniejsze przy ul. Taikos w pobliżu nowej polskiej szkoły.
Vilnius, tel. 47-55-95.
(Zam. 2752)

TELEFONY: redaktor — 42-79-01, zastępcy redaktora — 42-79-04, 42-79-48, sekretarz odpowiedzialny — 42-79-49. **DZIAŁY:** państwa i samorządu terenowego — 42-78-63, ekonomiczny — 42-78-54, etyki, rodziny i prawa — 42-79-64, prawnik — 42-75-76, szkolniczy i młodzieży — 42-79-73, 42-69-86, życia politycznego — 42-78-81, życia wsi — 42-79-68, 42-78-90, stępczy aktualności — 42-79-77, handlu, usług i komunikacji — 42-79-56, literatury i sztuki — 42-79-88, felielionu i sportu — 42-90-63, listów — 42-69-65, komercyjny oraz organizacyjny — 42-72-70, korespondenci na region wileński — 42-78-90, 45-03-95, solenicki — 52-780, święciański — 44-21-46, trocki i sztywnicki — 62-42-67, fotokorespondenci — 42-90-81, tłumacza — 42-90-60, 42-72-92, styliści — 42-72-92, maszyniści — 42-77-72.

UWAGA!
PSML organizuje kolejną konsultację medyczną
Polskie Stowarzyszenie Medyczne na Litwie zaprasza na kolejną konsultację medyczną, która odbędzie się 11 listopada (w czwartek) w siedzibie ZM ZPL przy ulicy Pylimo 45/2 od godz. 16.00 do 18.00. Podczas konsultacji można będzie otrzymać leki pochodzące z darów.

DROGO SKUPIJEMY czeki inwestycyjne.
Rozliczamy się od razu.
Vilnius, Jaskinkio 1/8, tel. 22-31-70.
(Zam. 2730)

SPRZEDAJĘ SIĘ 1-pokojowe mieszkanie w Naujinkinkai.
Vilnius, tel. 26-44-42.
(Zam. 2753)

KUPIJEMY I SPRZEDAJEMY WALUTĘ codziennie od godz. 9 do 20.
Vilnius, Vrublevskio 2, obok pl. Katedralnego, tel. 22-70-17.
(Zam. 2717)

DROGO SKUPIJEMY wszelkiej próby złoto, platynę.
Vilnius, tel. 63-72-04.
(Zam. 2674)

Komercyjny WYJAZDY DO WARSZAWY Codziennie. Zwracać się: Vilnius, tel. 76-22-02, 35-73-55.
(Zam. 2720)

ORGANIZUJEMY wycieczki komercyjne: do Holandii, Szwecji, załatwiamy wizy na te wycieczki; do Polski — w poniedziałki na zakupy do Warszawy, w czwartki — na różne bazyry; do Węgier.

Zwracać się: Vilnius, tel. 61-31-06, 61-31-67.
(Zam. 2721)

Biurow podróży „Švitė” zaprasza w listopadzie do: Seulu — 15, 22, 29; Stambułu — codziennie; Stambułu, Grecji — 12, 15; Emiratów Arabskich — co tydzień; Tajlandii — co tydzień; Holandii — po zakup samochodów; Niemiec — po zakup samochodów.
Vilnius, tel. 62-27-85, Traku 9/1-220.
(Zam. 2738)

Kalendarium
* Środa (10.XI) jest 314 dniem 1993 r. Do końca roku — 51 dni.
* Znak Zodiaku — Skorpion.
* Imieniny: Andrzeja, I leny, Ludomira, Nimfy.
* Wschód Słońca — 7.40, zachód — 16.25. Długość dnia 8 godz. 45 min.

Pogoda
Litewska Służba Hydrometeorologiczna przewiduje na 10 listopada zachmurzenie z przelajaniem, bez opadów, mgła, wiatr wschodni, umiarkowany. Temperatura 0 stopni.
W ciągu następných dwóch dni krótkotrwałe opady, temperatura w nocy 0-5 stopni mrozu, w dzień od -3 do +2 stopni.

Dziurni wydania:
Barbara ZNAJDZIŁOWSKA
Zbigniew MARKOWICZ
Kryszyna BUCZYŃSKA
Kryszyna ROGĄDANOWICZ
Anna RZEWUSKA

Zast. redaktora Krystyna ADAMOWICZ
Biuro ogłoszeń i reklamy — pr. Laisvės 60, 11 piętro, pokój nr 1114. Telefon — 42-69-63. Czynne od 9.00 do 17.00 w dniach pracy.

KURIER Wileński
Dziennik społeczno-polityczny Sejmu i Rządu Republiki Litewskiej. Ukazuje się od 1 lipca 1953 r.

Nasz adres: Laisvės pr. 60, 2044 Vilnius, Lietuvos Respublika
Kod 67218
Cena 20 ct (w Polsce - 1000 zł.)
Nr rejestracji — 322. Zam. 3813
Drukuje Państwowe Przedsiębiorstwo „Spauda”

TELEFONY: redaktor — 42-79-01, zastępcy redaktora — 42-79-04, 42-79-48, sekretarz odpowiedzialny — 42-79-49. **DZIAŁY:** państwa i samorządu terenowego — 42-78-63, ekonomiczny — 42-78-54, etyki, rodziny i prawa — 42-79-64, prawnik — 42-75-76, szkolniczy i młodzieży — 42-79-73, 42-69-86, życia politycznego — 42-78-81, życia wsi — 42-79-68, 42-78-90, stępczy aktualności — 42-79-77, handlu, usług i komunikacji — 42-79-56, literatury i sztuki — 42-79-88, felielionu i sportu — 42-90-63, listów — 42-69-65, komercyjny oraz organizacyjny — 42-72-70, korespondenci na region wileński — 42-78-90, 45-03-95, solenicki — 52-780, święciański — 44-21-46, trocki i sztywnicki — 62-42-67, fotokorespondenci — 42-90-81, tłumacza — 42-90-60, 42-72-92, styliści — 42-72-92, maszyniści — 42-77-72.